

مفهوم گزینه ۲ خود را فراموش کردن در راه عشق است و شاعر می‌گوید: کسی می‌تواند در وادی عشق تو قدم بگذارد که خود را فراموش کند و جان نیز برایش اهمیتی نداشته باشد (حاضر به جان‌فشانی باشد)؛ اما مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و سایر گزینه‌ها ماندگاری مهر و عشق در دل عاشق است.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه "۳": لزوم ترک تعلقات و گذشتن از هرگونه وابستگی مادی و دنیوی در راه عشق معنای بیت: تو تا از تعلقات و وابستگی‌هایت رها نشوی محال است که دریای بی‌کران تو را در آغوش بگیرد. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه "۱": همراه بودن عشق با غم و اندوه

گزینه "۲": توصیف زیبایی معشوق و بی‌نظیر بودن او

گزینه "۴": ناتوانی عقل در شناخت و درک معشوق و عشق

تالیفی محسن اصغری

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۶ ۱۴۰۰

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۶ ۱۴۰۰

مفهوم گزینه ۲ این است که خداوند است که به همه‌ی موجودات؛ هم در زمستان هم در بهار زندگی می‌بخشد. اما مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها این است که همه‌ی موجودات خدا را ستایش می‌کنند.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم گزینه (۲) ← جان‌فشانی عاشق در طریق عشق و مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها ← عشق مایه‌ی کمال و ارزشمندی است.

تالیفی سیدمحمد موسوی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه "۴": توصیه به بلندنظری و کمال طلبی مفهوم ابیات سایر گزینه‌ها:

(۱) وحدت و جود (تجلی خداوند در پدیده‌های آفرینش)

(۲) ناتوانی بشر از ادراک ذات حق

(۳) آرامش یافتن عاشق در وصال معشوق (وابستگی عاشق به معشوق)

تالیفی کاظم کاظمی

مفهوم کلی درس خوان هشتم نامردی و ناجوانمردی برادر در حق برادر است. این مفهوم در گزینه ۱ بهتر از سایر گزینه‌ها دیده می‌شود: آن قدر از نزدیکان و دوستان نامردی دیده‌ام که حتی وقتی بر روی گل پا می‌گذارم، می‌ترسم گل مرا مانند خار، زخمی و مجروح کند.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: ستایش ممدوح: شایسته است که جنگیدن تو، مردانگی و جنگیدن رستم را از یادها ببرد و جشن و بزم تو، باعث شود مردم بخشندگی حاتم طایی را فراموش کنند. (چون ممدوح شاعر در جشن‌ها دست‌ودل‌باز است)

گزینه ۳: آسمان در میان زمینیان، هم‌نبردی ندارد.

گزینه ۴: دل قوی، دست و بازوی انسان را قدرتمند می‌کند.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم عبارت صورت سؤال و بیت گزینه ۱: "۱": تأکید بر اخلاص یا خلوص نیت در عبادت حق

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: "۲": پادشاه بخشنده، نزد خداوند صاحب اجر و پاداش خواهد بود.

گزینه ۳: "۳": آگاه بودن معشوق از عشق خالصانه عاشق و ضرورت نداشتن اظهار اخلاص در عشق

گزینه ۴: "۴": ضرورت پذیرفتن خواست و مشیت پروردگار بدون خودخواهی

تالیفی کاظم کاظمی

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۶ ۱۴۰۰

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۶ ۱۴۰۰

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۶ ۱۴۰۰

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۳: "۳": ناکامی‌ها و شکست‌ها و گرفتاری‌های آدمی، نتیجه اندیشه و اعمال اوست. (از ماست که برماست)

مفاهیم ابیات دیگر گزینه‌ها:

(۱) بیان عجز و درماندگی و گرفتاری در دام عشق یار

(۲) نهایت گرفتاری شاعر

(۴) توأم بودن رنج و راحت زندگی دنیوی

کنکور سراسری علوم تجربی داخل ۱۳۹۹

مفهوم کلی ابیات ۱، ۲ و ۴: همانند بیت سؤال: لزوم داشتن پیر طریقت و مرشد و دلیل راه و خضری که راهنمای ما در زندگی باشد برای سلوک عارفانه راهنمای ما باشد اما در بیت ۳ اشاره به این نکته است که اختیار عارف در دست خداست و هرچه کند خواست اوست.

تالیفی سیده سودابه رضازاده بایی

ابیات "الف" و "د" بیانگر توحید، بیت "ب" بیانگر وادی "عشق" و بیت "ج" بیانگر وادی "معرفت" است.

تالیفی محسن اصغری

ابیات (الف)، (ج) و (ه) هم‌مفهوم هستند و بر عظمت مقام شهید تأکید دارند، بنابراین گزینه‌های ۳ و ۴ صحیح هستند. دو بیت (ب) و (د) هم در این مفهوم مشترک هستند که حسن شهید از همه حسن‌ها برتر است.

تالیفی افشین محی الدین

بیت صورت سؤال و همه‌ی گزینه‌های دیگر، به مفهوم "بازگشت همه‌چیز به اصل خود" اشاره دارند؛ اما مفهوم بیت گزینه (۳) این است که "وصال دائم عشق را نابود می‌سازد".

تالیفی شاهین شیرزادی

مفهوم گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ همگی بر مفهوم از ماست که بر ماست دلالت دارند. مفهوم گزینه ۴ عدم همراهی دل با اندیشه و افکار.

مدارس برتر ایران علوم تجربی چهارم آزمون شماره ۱ ۱۳۹۷

مدارس برتر ایران ریاضی و فیزیک چهارم آزمون شماره ۱ ۱۳۹۷

بیت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های "الف" و "د" به ترجیح دادن مرگ بر ذلت و ننگ اشاره دارد.

بیت "ج": به جان‌فشانی عاشق در راه معشوق اشاره دارد.

بیت "ب": عادت‌گریزی

تالیفی حسن وسکری

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۱۶ ۱۳۹۹

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۱۶ ۱۳۹۹

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۱۶ ۱۳۹۹

مفهوم بیت گزینه "۲": ترجیح عزلت و گوشه‌نشینی بر مصاحبت و معاشرت با دیگران
مفهوم مشترک ابیات سایر گزینه‌ها: توصیه به پرهیز از مصاحبت با افراد نااهل و فرومایه و بدسیرت

تالیفی کاظم کاظمی

مفهوم مشترک سؤال و گزینه ۱:
 همه پدیده‌ها و موجودات تسبیح حق می‌گویند.
 مفهوم گزینه ۲ هرکس خدا را شناخت زبانش گنگ می‌شود. (من عرف اله کل لسانه)
 مفهوم گزینه ۳ برتری سخنوری شاعر را بیان می‌کند.
 مفهوم گزینه ۴ چون تسبیح برای شاعر لذتی ندارد به شراب و مستی روی می‌آورد.

تالیفی محسن فدایی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه ۱: ریشه شکست آدمی در اندیشه و کردار خود او است. (ادبیات ۲، درس ۵) / (ادبیات ۳، درس ۱۴)
 بررسی مفهوم گزینه‌ها:
 (۱) هر کس مثل طاووس تمام توجه اش به خود باشد، یقیناً باعث گرفتاری خویش می‌شود.
 (۲) انسان‌های کامل از عیب‌های خود بیش از هنرهایشان بهره می‌برند؛ چنان‌که پای زشت طاووس برای او سودمندتر از پره‌های زیبای اوست.
 (۳) زیبایی الهی در همه جای هستی آشکار است اما دیو (شیطان) تنها به زیبایی ناچیز خویش می‌نگرد.
 (۴) هیچ کس به فکر اصلاح باطن و درون خویش نیست و تنها به آرایش ظاهری خویش می‌پردازد.

کنکور سراسری زبان داخل ۱۳۹۴

در این بیت شاعر از ناتوانی‌اش در پنهان کردن راز سخن می‌گوید نه ارزش خاموشی.

تالیفی شاهین شیرزادی

مفهوم مشترک بیت گزینه "۱" و ابیات صورت سؤال: از مرگ نهراسیدن و آن را مورد تمسخر خود قرار دادن
 تشریح گزینه‌های دیگر:
 گزینه "۲": مرگ از زندگی ناگوار و تلخ، بهتر است.
 گزینه "۳": ترس از مرگ به دلیل ناآگاهی از آن
 گزینه "۴": شایسته مرگ نبودن ممدوح

تالیفی محسن اصغری

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۱۰ ۱۳۹۹

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۱۰ ۱۳۹۹

در ابیات گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ زمینه قومی و ملی حماسه مشهود است اما در بیت گزینه ۱ واژه "دیو"، بیانگر زمینه خرق عادت یا حوادث خارق‌العاده است.

زمینه‌های قومی و ملی حماسه در گزینه‌ها:

گزینه ۲ (درفش (پرچم) درفشان

گزینه ۳) رای زدن و مشورت کردن در دربار حکومت

گزینه ۴) تاج زر (پادشاهی) بر سر نهادن (تاج‌گذاری)

کنکور سراسری زبان داخل ۱۳۹۸

مصراع صورت سؤال بیانگر زمینه "خرق عادت" در داستان‌های حماسی و قرینه آن، وجود واژه "دیو سپید" است و در بیت گزینه "۳" نیز با بیان این موضوع که در جامعه‌ای در طول سیصد سال، مرگی اتفاق نیفتاده به ویژگی خرق عادت اشاره شده است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) وجود: اختر کاویان: بیانگر زمینه ملی در حماسه است.

(۲) وجود "تاج خسروی" بیانگر زمینه ملی در حماسه است.

(۴) بیانگر ویژگی قهرمانی داستان‌های حماسی است.

کنکور سراسری هنر داخل ۱۳۹۶

مفهوم بیت گزینه "۴": شکایت شاعر از رنج و محنت روزگار
مفهوم مشترک ابیات مرتبط: ناپایداری قدرت و مقام دنیوی

تالیفی کاظم کاظمی

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۶ ۱۴۰۰

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۶ ۱۴۰۰

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۶ ۱۴۰۰

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و گزینه ۴ این است که عاشق حقیقی کسی است که همه‌چیز، از جمله خود را، در راه عشق ایثار می‌کند.

سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: امید وصال نیز زیبا است.

گزینه ۲: راه عشق بی‌انتهاست.

گزینه ۳: نابودشدن جسم و جان عاشق در راه عشق / دشواری راه عشق

توجه داشته باشید که مفهوم گزینه ۳ کمی با عبارت صورت سؤال متفاوت است، در عبارت صورت سؤال سخن از ایثار کردن خود است؛ یعنی عاشق حقیقی عامدانه و آگاهانه همه هستی خود را فدای عشق می‌کند؛ اما در گزینه ۳ سخن از این است که عشق جسم و جان عاشق را نابود می‌کند.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم گزینه ۳ تأدیب و تنبه دل است و شاعر در خطاب به دل خود می‌گوید کسی که ادب نگاه ندارد و پا از حد خویش بیرون بگذارد سزایش همین درد و رنج است؛ اما مفهوم مشترک سایر ابیات گلایه از وضع نامطلوب موجود و حسرت خوردن بر ایام مطلوب گذشته است.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم گزینه ۱: توصیه به صبوری در برابر جور معشوق
مفهوم سایر گزینه‌ها: از ماست که بر ماست

تالیفی نرگس موسوی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های "۴": گذرا بودن عمر آدمی و ناپایداری زندگی دنیوی
مفاهیم ابیات سایر گزینه‌ها:
(۱) جاودانگی عشق یار در دل عاشق
(۲ و ۳) بی‌نظیر بودن چهره زیبای معشوق

کنکور سراسری ریاضی و فیزیک داخل ۱۳۹۸

در گزینه ۳ اشاره به این دارد که وظیفه انسان فقط تسبیح و نماز و دعاست نه همه موجودات.
اما در گزینه ۱، ۲ و ۴ ← همه پدیده‌ها به ستایش خداوند بزرگ مشغول‌اند که این مفهوم در بیت سؤال نیز اشاره شده است.

تالیفی سیده سودابه رضازاده بایی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه "۴": پرهیز از همنشینی با مردم پست زمانه / گوشه‌گیری از مردم. (ادبیات چهارم، درس ۱۹)
بررسی مفهوم گزینه‌ها:
(۱) رها شوی و مانند دیوی که از بند گریخته باشد نعره و فریاد بکشی.
(۲) به سوسن و سرو توجه کن تا دریابی که انسان آزاده صریح و بی‌پروا است ولی امکان انجام کاری ندارد.
(۳) کسی از سرو پرسید چرا میوه نمی‌دهی؟ جواب داد که افراد آزاده تنگ‌دست هستند.
(۴) آزاده باش؛ زیرا برای آزادگان پادشاهی عالم به دیدن روی مردم نمی‌ارزد.

کنکور سراسری علوم تجربی داخل ۱۳۹۰

معنی "مصراع سؤال" یکتا بودن شایسته خداوند است. چنین مفهومی از بیت "۲" دریافت می‌شود.

آزمایشی سنجش ریاضی و فیزیک چهارم مرحله دوم ۱۳۹۴

در گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ همانند عبارت سؤال سخن از تقابل ظاهر و باطن است و اینکه برای درک باطن و معنی باید لفظ و ظاهر را کنار گذاشت. در گزینه ۲ شاعر می‌گوید: اگر معنی فلک پرواز است و تا آسمان‌ها پرواز می‌کند به‌خاطر لفظ سبک روح است و شاه‌باز معنی بدون بال و پری که لفظ ساخته است به پرواز در نمی‌آید. معنی گزینه (۱): لفظ لباس نارسایی است که معنی را نمی‌پوشاند، لفظ مانند کف روی دریا پوچ است و معنی مانند دریای بی‌کران است.

معنی گزینه (۳): زیبایی ظاهر حجاب معنی و باطن است، همان‌طور که شیشه رنگی آب و رنگ شراب را پنهان می‌کند.

تالیفی افشین اقامحی‌الدین

مفهوم گزینه ۲ این است که پایان کار آدمی - با تمام حشمت و قدرت - مرگ است و به‌گونه‌ای بیت به جهان‌شمول بودن مرگ اشاره دارد؛ اما بی‌تعلقی و عدم وابستگی در سایر گزینه‌ها آشکار است.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: ناپایداری و بی‌ثباتی جهان و دنیای مادی
مفهوم بیت گزینه ۳: در ستایش ممدوح می‌گوید: دنیا برای فرمانروایی تو پایدار خواهد ماند.

تالیفی محسن اصغری

مفهوم بیت نخست: توأم بودن غم و شادم و نیک و بد در دنیا
مفهوم بیت دوم: توصیه به باقی گذاشتن نام نیک در دنیا
مفهوم مشترک ابیات سایر گزینه‌ها:
(۱) تعلّق داشتن روح آدمی به عالم معنا
(۲) تجلّی حقیقت در پدیده‌های عالم
(۳) توصیه به خودشناسی

تالیفی محسن اصغری

مفهوم گزینه ۲ تلاش کردن برای پیدا کردن راه های رسیدن به معشوق (= خدا) و درمانده شدن عاشق است؛ اما مفهوم مشترک صورت سؤال و سایر گزینه ها این است که راه عشق، راهی بی بازگشت است.

تالیفی ابوالفضل غلامی

"ب": در وادی "طلب"، "... پیش از آنکه هر زمانی صد تعب" پس این وادی با رنج و بلا همراه است: در میان خونت باید آمدن...
 "الف": "چون بتابد آفتاب معرفت... / هر یکی بینا شود بر قدر خویش..."; وادی معرفت روشنی بخش است سالک را به خودشناسی و آگاهی می‌رساند: "صد هزار اسرار از زیر نقاب روی می‌بنماید چون آفتاب"
 "د": در وادی "فقر و فنا" فرعها به اصل می‌پیوندند و در او محو می‌شوند: "صد هزاران سایه جاوید، تو گم‌شده بینی ز یک خورشید تو" و مرتبط است با "بحر کلی چون به جنبش کرد رای نقش‌ها بر بحر کی ماند به جای"
 "ج": در وادی "حیرت"، "کار دائم درد و حسرت آیدت"; این حسرت خوردن به سبب حیرتی که بعد از توحید در سالک ایجاد شده است همان "ای دریغ" گفتن بیت "ج" است: می‌چکد خون، می‌نگارد: "ای دریغ"

تالیفی امیر افضل

بیت سؤال و ابیات ۱ و ۲ و ۴ به این مفهوم اشاره دارند که: "جایگاه انسان عالم بالا است نه این دنیای خاکی و باید به همان جا بازگردد".
 بیت سوم می‌گوید: برای من عاشق، بی‌وجود تو (معشوق) بهشت برین همانند قفس است.

مدارس برتر ایران علوم تجربی چهارم آزمون شماره ۱۳ ۱۳۹۵

مدارس برتر ایران ریاضی و فیزیک چهارم آزمون شماره ۱۳ ۱۳۹۵

مضمون مشترک سروده صورت سؤال و گزینه ۴ توصیف شعری است که به بیان دردها و رنج‌ها می‌پردازد.
 مفهوم سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۱: ستایش عشق و شعر خود
 گزینه ۲: ستایش شعر خود
 گزینه ۴: انسان غمگین، نمی‌تواند شعر دلچسب و فصیح بگوید.

تالیفی ابوالفضل غلامی

اشاره به رازپوشی عارفانه ← عاشق حقیقی اهل سخن گفتن نیست.
تحلیل سایر ابیات:

(۱) رؤیت جلوه معشوق و ازخودبی خود شدن

(۲) انتظار خبر معشوق

(۳) جانبازی در راه معشوق

کنکور سراسری علوم تجربی داخل ۱۳۹۷

در گزینه ۲ به آزادی از نوع وارستگی و ترک تعلّق اشاره کرده است.
ولی در سایر گزینه‌ها (۱، ۳ و ۴) به آزادی‌های سیاسی و اجتماعی اشاره شده است.

تالیفی استاد سیما کنفی

مفهوم مشترک صورت سؤال و گزینه ۴ بی‌اعتنایی به مادیات دنیوی است و به دست آوردن آرامش حاصل از این بی‌اعتنایی است.
مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بی‌ثمر بودن باعث کمترشدن دردسر است.

گزینه ۲: باده‌نوشی، غم را دفع می‌کند.

گزینه ۳: فکر آخرت، مانع از اندیشیدن به امور دنیوی است.

تالیفی ابوالفضل غلامی

در گزینه ۲ شاعر به عاقبت ناگزیر همه انسان‌ها؛ یعنی مرگ اشاره دارد و می‌گوید حال که قرار است همه روزی بمیریم، نباید فریب چشمه حیات را که مدعی جاودان کردن است، خورد؛ اما مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و سایر گزینه‌ها این است که نباید فریب ظاهر مثبت امور را خورد.

تالیفی ابوالفضل غلامی

الف- حتی اگر لشکر خسرو به فرهاد حمله کند، فرهاد عشقش را فراموش نمی‌کند. ← وفاداری عاشق
ب- ما فرمانده و قافله‌سالار راه عشق هستیم و در دریای بلا، دهان نهنگ، کِشتی ما است. ← دشواری راه عشق
ج- اگر می‌خواهی خرمن ببری و به حاصل برسی، الآن وقت بذر پاشیدن و کاشتن است. ← اغتنام فرصت
د- همه موجودات عالم، گدای درگاه عقل و خرد هستند. ← مقام والای عقل
ه- عشق تو به طایران قدس، بال افزوده. (باعث پرواز و تعالی آن‌ها شده) ← ارزش‌بخش بودن عشق

تالیفی ابوالفضل غلامی

در ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ "مشتراً مخاطب خود را (قله دماوند) به حرکت و مبارزه دعوت می‌کند اما در بیت گزینه "۳" از مردم خواسته می‌شود تا از این واقعه که کیفر ایزدی است، بترسند.

تالیفی محسن اصغری

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۴ ۱۳۹۹

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۴ ۱۳۹۹

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: سفارش به بخشندگی و دست‌گیری از افراد ناتوان و فقیرنوازی
مفهوم بیت گزینه ۳: سفارش به عدم دلبستگی به زندگی مادی و زیبایی‌های آن به دلیل ناپایداری و بی‌ارزش بودن
توجه: بیت گزینه ۲ بیانگر "وخیم بودن عاقبت نادرستی" است که طراح به اشتباه آن را با گزینه‌های ۱ و ۴ هم‌مفهوم دانسته است.

کنکور سراسری علوم انسانی خارج از کشور ۱۳۹۸

عشق و معشوق توصیف ناشدنی است.
سایر گزینه‌ها: زبان و شعر، ابزار بیان درد عشق و شور عاشقانه است.

تالیفی استاد سیما کنفی

مفهوم مشترک ابیات گزینه (۱): بی‌خبری زاهد ظاهربین از عشق و حال عاشقان / حال عاشق را فقط عاشق می‌فهمد.
مفهوم بیت (ب) ← عشق پنهان کردنی نیست.
مفهوم بیت (د) ← زاهدانی که منکر عشق هستند اگر از عشق سرمست شوند، از انکار عشق و عاشقان دست می‌کشند.

تالیفی سیدمحمد موسوی

مفهوم بیت گزینه "۴": بیان آرزومندی شاعر برای رهایی از قیدوبندهای دنیای مادی
مفهوم مشترک ابیات مرتبط: لزوم فداکاری و جان‌فشانی برای رسیدن به آزادی و دموکراسی، به معنای امروزی آن (حکومت مردم بر مردم و برخورداری از حقوق برابر)

تالیفی کاظم کاظمی

مفهوم عبارت سؤال: رهایی یافتن از وضعیّت بد و دچارشدن به وضعیّت بدتر
معادل این مفهوم در مصراع دوم بیت گزینه "۴" آمده است: "از چاله برون آیی و افتی در چاه: از چاله به چاه افتادن"

تالیفی کاظم کاظمی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه "۲" بیان عشق به وطن یا میهن‌پرستی و وابستگی به سرزمین آبا و اجدادی است. مفاهیم سایر ابیات:

(۱) عشق یار در دل ویران عاشق جای دارد، همان‌طوری که گنج در ویرانه قرار دارد.

(۲) وطن حقیقی ما انسان‌ها مصر و عراق و شام (این دنیای مادی) نیست، بلکه عالم ملکوت است که نام و نشان ظاهری ندارد.

(۳) اگرچه دلبستگی به وطن در احادیث نیز آمده است اما نباید در وابستگی به وطن زیاده‌روی شود.

کنکور سراسری علوم انسانی داخل ۱۳۹۸

مفهوم "جان‌فشانی در راه وطن" به‌طور مشترک در ابیات مرتبط مطرح شده است، اما در بیت گزینه "۱" مفهوم "ارزشمندی و در خطر بودن وطن" بیان شده است.

تالیفی محسن اصغری

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۳ ۱۳۹۹

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۳ ۱۳۹۹

(الف) طاووس؛ زیرا طاووس در پاسخ هدهد [در منطق‌الطیر عطار] می‌گوید: من مرغ بهشتی‌ام. روزگار دراز در بهشت به سر برده‌ام. مار با من آشنا شد؛ آشنایی با او سبب شد که مرا از بهشت بیرون کنند. اکنون آرزویی بیش ندارم و آن این است که بدان گلشن خرم بازگردم.

(ب) بلبل؛ زیرا بلبل در پاسخ هدهد می‌گوید: من گرفتار عشق گلم، با این عشق چگونه می‌توانم در جست‌وجوی سیمرغ، این سفر پرخطر را بر خود هموار سازم. (البته قابل‌ذکر است که مفهوم این بیت در کتاب درسی ذکر نشده است؛ اما با دو بیت دیگر که مربوط به عذر آوردن "باز" و "طاووس" است می‌توان به پاسخ دست یافت)

(ج) باز؛ زیرا باز در پاسخ هدهد می‌گوید: من بسیار کوشیده‌ام تا روی دست شاهان جا گرفته‌ام. پیوسته با آنان بوده‌ام و برای آنان شکار کرده‌ام. چه جای آن است که من دست شاهان بگذارم و در بیابان‌های بی‌آب‌و‌علف در جست‌وجوی سیمرغ سرگردان شوم. آن به که مرا نیز معذور دارید.

کنکور سراسری هنر داخل ۱۳۹۸

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۲ ← رها کردن ظاهر و توجه به حقیقت و باطن

تالیفی سیده سودابه رضازاده بایی

در ابیات گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ بر ترک تعلقات و وارستگی انسان از دلبستگی‌های مادی تأکید شده است اما در بیت گزینه "۲" به ارزش و برتری جان نسبت به تن (جسم) اشاره شده است.

کنکور سراسری ریاضی و فیزیک داخل ۱۳۹۸

مفهوم بیت گزینه ۱: "گوشه‌گیری‌ای که به قصد شهرت‌طلبی باشد، نکوهیده و ناپسند است. تشریح سایر گزینه‌ها: مفهوم مشترک ابیات گزینه‌های ۲، ۳ و ۴: دعوت به گوشه‌گیری از مردم و ستایش آن

تالیفی کاظم کاظمی

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۴ ۱۳۹۹

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۴ ۱۳۹۹

مفهوم "وفاداری عاشق در عشق معشوق حتی در قیامت" به‌طور مشترک در ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ مطرح شده است. مفهوم گزینه ۴: آرزوی وصال یار داشتن و آرامش یافتن با وصال معشوق

تالیفی محسن اصغری

طاووس در درس سیم‌رخ نماد عابدان و زاهدانی است که خدا را به‌خاطر بهشت و نعمت‌هایش عبادت می‌کنند. در بیت گزینه ۴ هم افرادی توصیف می‌شوند که به‌قصد مزد گرفتن، کار نیک می‌کنند. مفهوم سایر گزینه‌ها: گزینه ۱: من گناهکارم و به بهشت راهی ندارم. گزینه ۲: برای رهیدن از عذاب اخروی خدا را عبادت می‌کند. گزینه ۳: هرکسی ظرفیت و شایستگی بهره‌مندی از عشق را ندارد.

تالیفی نرگس موسوی

مفهوم گزینه ۱ دشوار فراق و برابر دانستن آن با مرگ است. "حیات از عشق می‌شناس" با گزینه‌های ۳ و ۴ تناسب دارند و "ممت بی‌عشق می‌یاب" با گزینه ۲.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک ابیات مرتبط "درمان‌ناپذیری درد عشق" است. مفهوم بیت گزینه ۲: ارزشمند بودن درد عشق نزد عاشق

تالیفی محسن اصغری

مفهوم مشترک سایر ابیات آن است که تنها کسی که از خود بی‌خود باشد، محرم عشق است (محرم این هوش جز بی‌هوش نیست). در بیت گزینه ۲ (این مفهوم به چشم نمی‌خورد).

تالیفی شاهین شیرزادی

مفهوم بیت گزینه "۳": بدون عنایت حق، توفیقی حاصل نمی‌شود.
مفهوم مشترک سایر ابیات: توصیه به کمال‌جویی با روی‌گردانی از تعلقات کم‌ارزش که در شأن منزلت والای انسان کمال طلب نیستند.

تالیفی کاظم کاظمی

مفهوم بیت گزینه "۲": توصیه به عزلت و گوشه‌گیری و ارزشمند دانستن آن
مفهوم مشترک ابیات مرتبط: ستایش قناعت و خرسندی و توصیه به بی‌نیازی

تالیفی کاظم کاظمی

بیت صورت سؤال به ستایش وطن و وطن‌دوستی پرداخته است، در میان گزینه‌ها فقط در بیت ۳ ستایش وطن آمده است:
هرچند دل ما در غریبی و غربت روزگاری سوخت، اما مرهم دل سوخته ما نهایتاً به دست وطن بود.
مفهوم سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: هنرمند در وطن خود قدر نمی‌بیند.
گزینه ۲: وطن نمی‌تواند غم غربت ما را درمان کند.
گزینه ۴: شکوه از وضع بد وطن (لزوماً از این بیت، وطن‌دوستی استنباط نمی‌شود)

تالیفی ابوالفضل غلامی

در بیت اول گزینه "۳"، سخن از این است که "فقط شیرمردان راه عشق می‌توانند راه طولانی و دشوار عشق را بیمایند". در بیت دوم شاعر می‌گوید: "کسی که به قرب معشوق رسیده است و به کعبه عشق قدم گذاشته است، نیازی به کعبه‌ای که در سرزمین عربستان است، ندارد".
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه "۱": مفهوم مشترک: تنها عاشق از خود بی‌خود شده، اسرار عشق را درک می‌کند.
گزینه "۲": مفهوم مشترک: فقط عاشق جانباز شایسته عشق است.
گزینه "۴": مفهوم مشترک: کمال‌بخشی عشق

تالیفی افشین محی‌الدین

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۱۹ ۱۳۹۹

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۱۹ ۱۳۹۹

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۱۹ ۱۳۹۹

در بیت گزینهٔ "۱" به داستان پرورش یافتن زال، پدر رستم به دست سیمرغ (مرغ) اشاره شده که بیانگر زمینه یا ویژگی خرق عادت در حماسه است؛ اما در گزینه‌ها "۲"، "۳" و "۴" به ترتیب "تاج‌گذاری هوشنگ"، "بذل و بخشش و نثار کردن پول [در داستان سیاوش] توسط مردم" و "باور به تأثیر ستارگان در سرنوشت افراد"، تماماً بیانگر زمینهٔ ملی در داستان‌های حماسی هستند.

کنکور سراسری ریاضی و فیزیک داخل ۱۳۹۶

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۵ تابستان ۱۳۹۸

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۵ تابستان ۱۳۹۸

واژه‌های "شب، سرما و دی" در این شعر در مفهوم نمادین ظلم و ستم و استبداد به کار رفته‌اند که از بیت گزینهٔ "۱" نیز قابل دریافت است.

تالیفی محسن اصغری

در این بیت به فردی بی‌ریا و بی‌تزویر اشاره شده است که به دلیل زخم و شکنجه از روی درد می‌نالد و ریا نمی‌کند. در سایر گزینه‌ها به تزویر اشاره کرده است.

تالیفی استاد سیما کنفی

مفهوم بیت گزینهٔ (۳) ← عاشق تنها خواستار آسایش و سلامتی معشوق است / درمان‌ناپذیری درد عشق
مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها ← توکل و پشت‌گرمی انسان به خداوند (پیامبر) موجب آرامش است.

تالیفی سیدمحمد موسوی

مفهوم گزینهٔ ۴ ناتوانی عقل در عالم عشق است. اما مفهوم مشترک صورت سؤال و سایر گزینه‌ها این است که عقل بدون توفیق و راهنمایی خدا، کاری از پیش نمی‌برد.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم "مست شدن از عشق و از خود بی خود شدن و سکوت اختیار کردن" به طور مشترک در عبارت صورت سؤال از سعدی و بیت گزینه ۳ بیان شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در هرکجا زیبارویی چون یوسف رخ نشان دهد، عاشق دل سوخته‌ای چون زلیخا، به هواخواهی بر خواهد خاست.

(۲) هرکسی در راه عشق تلاش و تکاپویی از خود دارد تا ببینیم که گوی وصل دوست به چوگان طلب کدام بی دل و عاشق زده می شود. (باید دید که معشوق به کدام عاشق نظر خواهد داشت)

(۳) نقش زیبای یوسف را که هرگز ندیده بودیم و می ستودیم؛ اما زمانی که آن زیبایی را دیدیم، زبان ناطقه ما فروماند. (قادر به توصیف نبودیم)

(۴) تو بالین همه زیبایی در صحبت این کوتاه بینان گویی مانند حضرت یوسف در چاه کنعان فراموش شده‌ای. به مصر عزت روی بیاور تا خواستاران تو نمایان شوند.

کنکور سراسری زبان داخل ۱۳۹۶

بیت نخست به نهایت عشق عاشق و شیدایی او اشاره دارد، اما مفهوم بیت دوم سختی‌ها و دشواری‌های راه عشق است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هر دو بیت به مفهوم فرارسیدن آسانی و خوشی پس از سختی و دشواری اشاره دارند.

(۳) مفهوم هر دو بیت آن است که بدون توفیق و رحمت خداوند، تدبیر و توانایی انسان به جایی نمی رسد.

(۴) هر دو بیت به ادامه یافتن عشق عاشق پس از مرگ او اشاره دارند.

تالیفی شاهین شیرزادی

در منطق الطیر عطار "طاووس" مرغی بهشتی نامیده می شود و آرزوی او نیز رفتن به بهشت است؛ به همین دلیل برای رفتن به سوی سیمرغ بهانه می آورد:

"طاووس نیز چنین عذر می آورد که من مرغ بهشتی‌ام. روزگاری دراز در بهشت به سر برده‌ام ... اکنون آرزویی بیش ندارم و آن این است که بدان گلشن خرم بازگردم..."

گزینه ۱) بیانگر حکایت "بلبل" است که عاشق زیبایی‌های دنیا است.

گزینه ۳) بیانگر حکایت "باز" است که نماد مقام و منصب دنیایی و تکبر است.

گزینه ۴) بیانگر حکایت "بط: مرغابی" است که نماد عارف و زاهد و همه عمر گرفتار طهارت و شستشو است.

کنکور سراسری علوم انسانی خارج از کشور ۱۳۹۸

معنی دو بیت تقریباً در تقابل باهم است؛ در بیت نخست سعدی می گوید با لطف، بیگانه نیز مثل بنده حلقه به گوش خواهد شد. در بیت دوم صائب می گوید با احسان نمی توان دشمن خود را به دوست تبدیل کرد. مفهوم دو بیت در سایر گزینه‌ها یکسان است.

تالیفی شاهین شیرزادی

در گزینه ۳ "باد سحرگاهی" نیز همچون گوینده، عاشق است و خواهان بوسیدن خاک کوی معشوق؛ اما در بیت صورت سؤال و سایر گزینه‌ها باد سحرگاهی وظیفه پیغام‌رسانی دارد.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک ابیات "الف، ج، ه، ز": سپری‌شدن ایام رنج و سختی و فرارسیدن روزگار خوشی و نشاط
مفهوم بیت "ب": به دنبال هم آمدن غم و شادی (درهم‌آمیختگی رنج و راحت زندگی دنیوی)
مفهوم بیت "د": زودگذر بودن شادی و توصیه به اغتنام فرصت و خوش‌باشی و نشاط
مفهوم بیت "و": سپری‌شدن سریع فصل بهار و شادی

تالیفی کاظم کاظمی

در گزینه ۳ شاعر به این نکته پرداخته که اگر در وجود خود صفات خداوند را ببینی، آنگاه وجود تو، ارزشمند و حلال است؛ اما مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها این است که باید خود و وجود خود را فراموش کنی.

تالیفی ابوالفضل غلامی

در زمینه ملی و میهنی حماسه واقعیاتی مطرح می‌گردد که ویژگی‌های اخلاقی نظام اجتماعی، زندگی سیاسی و عقاید آن جامعه را در مسائل فکری و مذهبی دربرمی‌گیرد. شاهنامه نیز تصویری از جامعه ایرانی است در جزئی‌ترین ویژگی‌های حیاتی مردم آن. (ادبیات چهارم، درس ۳) / (ادبیات ۳، درس ۲)
در بیت گزینه ۳ "شاعر به "اختر کاویان" اشاره کرده است که پرچم ملی ایران در عهد ساسانی بوده است.
بررسی گزینه‌های دیگر:
(۱) ویژگی قهرمانی حماسه را بیان می‌کند.
(۲) بیانگر ویژگی قهرمانی حماسه است.

کنکور سراسری ریاضی و فیزیک داخل ۱۳۹۴

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۸ تابستان ۱۳۹۸

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۸ تابستان ۱۳۹۸

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: کمال‌بخش بودن رنج و ریاضت
مفهوم بیت گزینه ۳ "بی‌تأثیر دانستن ریاضت در طبع افراد بذات

تالیفی کاظم کاظمی

در گزینه ۳ به وفاداری عاشق به معشوق تا زمان مرگ اشاره شده است.
در سایر گزینه‌ها شاعر غم عشق را به بهای جان می‌خرد و سختی‌های راه عشق را تحمل می‌کند.

تالیفی استاد سیما کنفی

معنی آیه: این تو نبودی که تیر (خاک و سنگ) انداختی، بلکه خدا انداخت. مفهوم آیه این است که فاعل اصلی هر کار، خداوند است.
بیت گزینه (۳) نیز چنین می‌گوید: اگر صورت و نقش زیبایی می‌بینی از نقّاش آن غافل نشو چون اوست که این نقش را کشیده است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): وحدت وجود؛ تنها موجود حقیقی اوست و پدیده‌ها جلوه‌ای از او هستند.

گزینه (۲): تقاضای رحم از معشوق

گزینه (۴): تسلیم خواست او بودن

تالیفی امیر افضل

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال از سعدی و ابیات مرتبط: شکرگزاری از خداوند موجب ازدیاد نعمت است.
مفهوم بیت گزینه ۲: بیشتر از آنچه نعمت دریافت کردیم، باید شکرگزار باشیم (مفهوم ازدیاد نعمت با شکرگزاری مطرح نشده است)

تالیفی محسن اصغری

مفهوم گزینه (۲) ← عشق‌ورزی عاشق به اختیار خود
مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها ← بی‌اختیاری عاشق در عشق‌ورزی

تالیفی سیدمحمد موسوی

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: عشق در همه پدیده‌ها جاری و ساری است (تأثیرگذاری عشق در همه ذرات عالم)
مفهوم بیت گزینه "۲": ارزش والای عشق و برتری آن بر سایر پدیده‌های آفرینش

تالیفی کاظم کاظمی

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۴ ۱۴۰۰

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۴ ۱۴۰۰

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۴ ۱۴۰۰

مفهوم گزینه ۱ این است که تعلقات مادی مانع از سیر معنوی است؛ اما مفهوم سایر گزینه‌ها بی‌اهمیت بودن لباس و ظاهر افراد و اهمیت داشتن باطن و ذات آدمی است.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک صورت سؤال و گزینه ۱ این است که عاشق توجهی به ظاهر نامرتب و سالخورده معشوق ندارد و همیشه او را زیبا می‌بیند.

سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های ۲ و ۴: توجه به خدا و صانع، به جای توجه به مخلوق و مصنوع.

گزینه ۳: توصیف ظاهر زیبا، پری‌وار و بدون نقص معشوق.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم بیت گزینه ۱: بیانگر ازخودبی‌خود بودن عاشق است و اینکه ناله او (ظاهرش) راز درون او را آشکار می‌کند. مفهوم بیت‌های مرتبط: کسانی که راه عشق را طی نکرده‌اند و عاشق نیستند، از حال عاشق و عارف آگاه نیستند و قادر به درک سخنان او نخواهند بود.

تالیفی محسن اصغری

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۴ این است که انسان‌های کامل یا بی‌گناه گزند نمی‌یابند. سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: عقل بر اثر تجربه، کامل می‌شود.

گزینه ۲: توصیه به سکوت و خودداری از سخن گفتن.

گزینه ۳: بی‌وفایی و جفا در برابر وفاداری و نیکی.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک بیت سؤال و ابیات ۱، ۲ و ۴ ← اشاره به این دارد که بدی را باید با نیکی پاسخ داد. - اما در گزینه ۳ برخلاف سایر گزینه‌ها به این مفهوم اشاره دارد که در پاسخ بدی باید بدرفتاری کرد و همان‌گونه رفتار کرد.

تالیفی سیده سودابه رضازاده بایی

مفهوم مشترک صورت سؤال و گزینه ۳ فراگیری فساد در سراسر جامعه است.
مفهوم سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: آزادشدن فضای اجتماعی و رفتن محتسب
گزینه ۲: فرار کردن از دست محتسب
گزینه ۴: سرمست بودن از زیبایی یار

تالیفی ابوالفضل غلامی

در گزینه ۳ بیت بر بی‌گناهی روزگار تأکید دارد و می‌گوید که دهر و روزگار را سرزنش نکن درحالی‌که در سایر گزینه‌ها (۱، ۲ و ۴) به ناسازگاری روزگار با انسان‌ها و نکوهش و مذمت دنیا و روزگار تأکید شده است.

کنکور سراسری زبان خارج از کشور ۱۳۹۷
کنکور سراسری هنر خارج از کشور ۱۳۹۷
کنکور سراسری علوم تجربی خارج از کشور ۱۳۹۷
کنکور سراسری ریاضی و فیزیک خارج از کشور ۱۳۹۷

مفهوم گزینه ۴ این است که وقتی زمان مرگ انسان فرا رسد و انسان در حال مرگ باشد، امور دنیوی در نظر انسان، مجازی و دروغین جلوه می‌کند. مفهوم مشترک صورت سؤال و سایر گزینه‌ها نکوهش پرداختن به امور دنیوی و سفارش به پرداختن به امور معنوی و اخروی.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: توصیه به اخلاص در طاعت و عبادت و پرهیز از ریا
مفهوم بیت گزینه "۱": توصیه به طاعت و عبادت، بدون اشاره به ریا و اخلاص در عمل

تالیفی کاظم کاظمی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه "۳": لزوم تلاش و جان‌فشانی برای رهایی از ستم و استبداد و رسیدن به آزادی (دموکراسی)
بررسی سایر ابیات:
(۱) توصیه به ترک تعلقات و وارستگی
(۲) شکایت از محدودیت‌ها و گرفتاری‌های دنیای مادی و آرزوی رهایی از آن
(۴) تلاش شاعر برای رهایی از قیدوبندهای دنیای مادی

تالیفی کاظم کاظمی

مفهوم "بازگشت به عالم معنا و اصل خویش" مشترکاً در بیت صورت سؤال و گزینه ۴ یافت می‌شود. (ادبیات ۲، درس ۷) / (ادبیات چهارم، درس ۱)

بررسی مفهوم ابیات:

بیت صورت سؤال: ما روزگاری در آسمان‌ها در کنار فرشتگان زندگی می‌کردیم. همگی دوباره به آنجا بازخواهیم گشت؛ زیرا وطن اصلی ما آنجا است.

۱) فلک (روزگار) آن کسی را به آرزویش خواهد رساند که خاک میدان جنگ برایش مانند عبیر و عنبر، باارزش و خوشبو باشد.

۲) هرکسی به مقام بالا دست پیدا می‌کند، این موفقیت را مدیون سیر او در درونش (خویش‌شناسی او) بدانید.

۳) اگر قطره‌ای پیام‌آور حق باشد، بازهم تمام هستی و موجودات اسیر و در خدمت او خواهند بود.

۴) روح آدمی که مانند پرنده‌ای، اسیر این دنیای مادی است، هرلحظه از عالم بالا او را صدا می‌زند.

کنکور سراسری علوم تجربی داخل ۱۳۹۵

مفهوم گزینه (۴) ← توصیف چهره زیبای معشوق و برتری آن بر خورشید
مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها ← هرکسی محرم راز عشق نیست.

تالیفی سیدمحمد موسوی

مفهوم مصراع "صورت سؤال" این است که شکست آدمی در اعمال و اندیشه‌های او ریشه دارد و همین مفهوم در ابیات گزینه‌های "۱"، "۲" و "۳" با بیان‌های مشابه مطرح گردیده است؛ اما بیت گزینه "۴" در بیان نکوهش "ندیدن عیب‌های خود" است (معنی بیت: اگر هر دو چشم انسان نابینا باشد، بهتر از آن است که بینا باشد اما عیب‌ها و خطاهای خود را نبیند)

کنکور سراسری هنر داخل ۱۳۹۶

در بیت گزینه (۳) با فردی مواجه هستیم که تمام وجودش مست شوق وصال است. گزینه‌های دیگر به "مستی و ناپرهیزگاری همه اقشار جامعه" اشاره دارند: صوفیان در خانقاه (= خانگه)، محتسب در مخفیگاهش، و فقیه فتوادهنده شهر در میکده.

تالیفی امیر افضلی

مفهوم گزینه ۴: ارجحیت فعل و کردار بر حرف و سخن
مفهوم سایر گزینه‌ها: پندناپذیری عاشق

تالیفی نرگس موسوی

- مفهوم کلی صورت سؤال و گزینه درست: شکوه روزگار خوش گذشت و فرود و نشیب زندگی فرارسید
- (۱) بیان رنج و محنت ناشی از فراق معشوق
- (۲) بی‌اعتباری عاشق در نزد معشوق
- (۳) سختی هجران معشوق

تالیفی سیما کنفی

- در گزینه ۱ شاعر به این نکته پرداخته که انسانی که راه را گم کرده هر نشانی را راهنما می‌پندارد؛ اما مفهوم مشترک سه گزینه دیگر بی‌نیازی به مرشد و راهنما است و این مفهوم برخلاف آن چیزی است که در بیت صورت سؤال آمده است:
- راه دراز است و من نوسفر هستم ای کاش طایر قدس (= پیر / مرشد / راهنمای معنوی...) به من کمک کند.

تالیفی ابوالفضل غلامی

- (الف) وادی هفتم: فقر و فنا (از خود بریدن و به حق پیوستن)
- (ب) وادی ششم: حیرت (حالت سرگشتگی و حیرانی عارف)
- (ج) وادی پنجم: توحید (فرد شمردن و اقرار به یگانگی او و هستی را تجلی خداوند دانستن)
- (د) وادی چهارم: استغنا (وابستگی نداشتن و ترک تعلقات مادی، بی‌نیازی سالک از هرچه غیرخدا)

تالیفی محسن اصغری

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۱۷ ۱۳۹۹

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۱۷ ۱۳۹۹

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۱۷ ۱۳۹۹

- بیت گزینه ۳ بیانگر "ترک تعلقات مادی و رسیدن به کمال" است.
- معنی و مفهوم ابیات:
- (۱) آن‌کسی که در راه عشق، جان خود را فدا کرده است (به دار آویخته شد)، به بالاترین مقام عرفانی رسیده است.
- (۲) نامه خودحسابان، حکم رستگاری است. هر روز آدمی باید اعمال خود را بررسی کند.
- (۳) آدمی باید مانند رنگ می که از شیشه جدا می‌شود، از خود بگذرد و تعلقات را از خود دور کند.
- (۴) نوش و نیش این دنیا به هم آمیخته است. اگر روزگار خنده‌ای نصیب تو کرد، باید تعجب کنی؛ زیرا دوام ندارد.

کنکور سراسری علوم انسانی داخل ۱۳۹۹

- در این گزینه شاعر به بهشت اهمیت می‌دهد.
- مفهوم مشترک گزینه‌های ۱ و ۲ و ۳ بی‌توجهی به بهشت و رسیدن به معشوق است که به وادی چهارم یعنی وادی "استغنا" اشاره دارند.

تالیفی محسن فدایی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۳ این است که رنج و سختی مقدمه و لازمه وصال است. مفاهیم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: پس از وصال، فراق حتمی است.

گزینه ۲: هرکسی لایق وصل نیست.

گزینه ۴: کسی که جدایی را تجربه نکرده، وصال برای او جذاب و شیرین نیست.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: آمادگی عاشق برای تحمل سختی‌های عشق و گذشتن از جان در راه عشق یار

مفهوم بیت گزینه ۱: "کسی (عاشقی) که تحمل شنیدن ملامت و سرزنش دیگران را ندارد، بهتر است راه سلامت را در پیش گیرد. [و از عشق کناره‌گیری کند]

توجه: این تست از استاندارد کافی برخوردار نیست و برخلاف پاسخ سازمان سنجش، گزینه "۴" بر گزینه "۱" ترجیح دارد.

کنکور سراسری زبان خارج از کشور ۱۳۹۸

کنکور سراسری علوم تجربی خارج از کشور ۱۳۹۸

کنکور سراسری هنر خارج از کشور ۱۳۹۸

کنکور سراسری ریاضی و فیزیک خارج از کشور ۱۳۹۸

مفهوم مشترک ابیات صورت سؤال و گزینه ۴: شدت زاری و ناله عاشق در فراق معشوق

توجه: بیت‌های دیگر نیز اندکی ارتباط مفهومی با بیت صورت سؤال دارند.

کنکور سراسری علوم تجربی داخل ۱۳۹۸

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: مشغول بودن پدیده‌های آفرینش به ذکر و تسبیح خداوند.

مفهوم بیت گزینه ۲: "وجود عشق و تأثیر آن در همه پدیده‌ها"

تالیفی کاظم کاظمی

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۷ ۱۳۹۹

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۷ ۱۳۹۹

مفهوم بیت گزینه ۱: "بیان اشتیاق عاشقان در پیمودن راه عشق و تلاش برای رسیدن به معشوق"

مفهوم مشترک ابیات ۲، ۳ و ۴: "بیان دشواری‌ها و خطرات راه عشق"

تالیفی کاظم کاظمی

مفهوم بیت گزینه (۱) ← انتقاد از ریاکاری و فساد مقامات حکومتی
مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها ← فراگیری فساد در کل جامعه

تالیفی سیدمحمد موسوی

مفهوم کنایی سؤال، از بد به بدتر پناه آوردن است که فقط در بیت ۲ وجود دارد.

تالیفی استاد سیما کنفی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۴ این است که انسانی که عاشق نیست با مردگان تفاوتی ندارد و دلش نیز چیزی جز تکه گوشتی بی جان نیست.
مفهوم سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: بدون عشق، زندگی چاشنی و نمک ندارد.
گزینه ۲: بدون عشق لذتی از زندگی نمی‌توان برد.
گزینه ۳: جان‌فشانی در راه عشق، بسیار ارزشمند است. / حیات‌بخش بودن مرگ در راه عشق

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم بیت گزینه (۳) ← دلبستگی عاشق حقیقی به عالمی غیر از عالم مادی
مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها ← سکوت و رازداری عاشقانه / آگاهی عاشق از حقایق الهی موجب سکوت اوست.

تالیفی سیدمحمد موسوی

مفهوم بیت: توصیه به بیان نکردن راز عشق برای افراد غیرعاشق (بی‌خبری زاهدان از اسرار عشق و مستی)

کنکور سراسری زبان خارج از کشور ۱۳۹۹

کنکور سراسری هنر خارج از کشور ۱۳۹۹

کنکور سراسری علوم تجربی خارج از کشور ۱۳۹۹

کنکور سراسری ریاضی و فیزیک خارج از کشور ۱۳۹۹

مفهوم مشترک بیت گزینه ۳ و صورت سؤال: وفاداری عاشق به معشوق تا دم مرگ (تنها مرگ می‌تواند عاشق را از فکر معشوق برهاند)

معنی بیت صورت سؤال: مگر با تیغ مرگ از معشوق دست بردارم و گرنه رها کردن معشوق، راه و رسم من (عاشق) نیست.

(۱) اگر پیش از مرگ از خود بگذری، در آن صورت، در دنیا و آخرت کامروا خواهی شد. (بمیرید پیش از آنکه بمیرید)

(۲) شکوه شاعر از زندگی سخت خود که آن را بدتر از مرگ می‌داند.

(۳) تا زمانی که مرگ من فرانسد، کسی نمی‌تواند عشق به معشوق را از من بگیرد.

(۴) وصال معشوق زندگی‌بخش است و از غم معشوق رهایی وجود ندارد.

کنکور سراسری علوم انسانی داخل ۱۳۹۹

در گزینه ۴ شاعر به توصیف حال کنونی خود می‌پردازد (بدون اشاره به اینکه حال کنونی‌اش خوش یا ناخوش است) و از اوضاع آینده نیز اظهار بی‌اطلاعی می‌کند؛ اما سایر گزینه‌ها هم‌نوا با عبارت صورت سؤال به افسوس خوردن بر حال خوش گذشته و شکوه کردن از وضع ناخوش کنونی پرداخته‌اند.

تالیفی ابوالفضل غلامی

معنی و مفهوم بیت گزینه ۴: وقتی روزگار (آسمان) سر مرا گرفتار حلقه عشق دید، گردن صبر و شکیبایی مرا با ریسمان فراق و جدایی بست. (از زمانی که گرفتار عشق شدم، شکیبایی را از دست دادم)

تشریح ابیات دیگر:

(۱) از کوزه همان برون تراود که در اوست.

(۲) توصیف زیبایی دهان معشوق

(۳) کمال‌بخشی عشق (عشق موجب بلندمرتبی انسان است)

کنکور سراسری علوم تجربی داخل ۱۳۹۸

مفهوم مشترک: درد و درمان هر دو از جانب معشوق است و بر عاشق گوارا. (عشق در عین دردآفرینی، درمان‌بخش است.) (ادبیات چهارم، درس ۱)

(۱) ای کسی که درد و غم تو باعث آرامش قلبی من است. هم زخم و هم درمان آن از تو است.

(۲) دردم از جانب معشوق است و درمان هم از طرف اوست، دل‌وجان من فدای معشوق است.

(۳) نی هم مثل زهر است و هم پادزهر (هم درد و هم درمان) نی هم در کنار ما است و هم مشتاق دیدار.

(۴) درد عشق هیچ درمانی ندارد و اگر عاشق همواره بیمار است تعجبی ندارد. (ادبیات چهارم، درس ۱)

کنکور سراسری زبان داخل ۱۳۹۰

در عبارت سؤال و گزینه ۳، به نیکی کردن در مقابل بدی تأکید دارد.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: جواب کار خوب، خوبی و نیکی است.

گزینه ۲: برای بدخواه آرزوی بد کرده است. (جواب بدی را با بدی داد)

گزینه ۴: به مجازات و تنبیه بدکاران تأکید دارد.

تالیفی نرگس موسوی

مفهوم مشترک ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۳: شنونده با گوش دادن به سخنان گوینده، او را بر سر شوق می‌آورد.

مفهوم بیت گزینه ۴: هرکس سخن او ارزشمند و ماندگار شود، در جهان جاودانه خواهد شد.

کنکور سراسری علوم انسانی خارج از کشور ۱۳۹۸

در بیت صورت سؤال سخن از این است که انسان فقیر و مفلس چیزی برای از دست دادن ندارد و به تعبیر مولانا "از برهنه کی توان بردن گرو؟" در مقابل و کاملاً برعکس در گزینه ۳ شاعر توصیه می‌کند فقر و نداری خود را نیز باید پنهان کرد؛ زیرا افراد سگ‌صفت، به گدای برهنه هم رحم نمی‌کنند و پوست او را می‌درند!

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: سفارش به دوری کردن از حرص و طمع

گزینه ۲: مفلسان نیز از بزم ما بهره‌مند می‌شوند. / توصیه به بخشش و جود

گزینه ۴: المفلس فی امان الله / انسان فقیر چیزی برای از دست دادن ندارد (هم‌مفهوم با بیت صورت سؤال)

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و ابیات ۱، ۲ و ۳: نفی خودپرستی و غرور

مفهوم بیت گزینه ۴: پایبندی عاشق به معشوق خود

تالیفی کاظم کاظمی

مفهوم مشترک ابیات صورت سؤال و ابیات مرتبط "ناپایداری ظلم و ستم و نابودی ظالم ستمگر" است.

مفهوم بیت گزینه ۴: شکایت از ظلم و بی‌وفایی معشوق است.

تالیفی محسن اصغری

معنی و مفهوم عبارت صورت سؤال از دیباچه گلستان سعدی: رحمت خداوند مانند بارانی فراگیر، شامل همه موجودات می شود. نعمت های خداوند مانند سفره ای همه جا پهن شده است. (ادبیات ۳، درس ۱)
مفهوم "منعم بودن خداوند و بخشندگی او" در عبارت صورت سؤال و در گزینه "۱" مطرح شده است.
بررسی مفهوم گزینه ها:

- (۱) خداوند در مهمانخانه خود سفره ای پهن کرده و همه موجودات را دعوت کرده است تا از آن بهره مند شوند.
(۲) تو باید منت مهمان را بر خود بپذیری (مهمان پذیر باشی)؛ زیرا همان روزی خود را با خود می آورد (اگرچه مهمان سفره تو است).
(۳) افسوس که بر سر سفره رنگارنگ عمر، اندکی بهره مند شدیم و گفتند که کافی است (باید دنیا را ترک کنی).
(۴) همانا بدون نعمت او کسی نتوانست سفره ای در جهان بیاراید. (شاعر در ستایش امیری می گوید).

کنکور سراسری هنر داخل ۱۳۹۳

در بیت "د" شاعر به ضرورت "راهنما و راهبر" اشاره می کند ولی در بیت "ج" به "تقابل" این موضوع اشاره می کند.

تالیفی محسن فدایی

در گزینه "۳" سخن از مدهوش شدن عاشق در برابر عقل و هوش معشوق است ولی در سایر گزینه ها مفهوم مشترک تقابل عقل و عشق است و اینکه عقل در برابر عشق ناتوان است.

تالیفی افشین محی الدین

مفاهیم مربوط به صورت سؤال فقط در گزینه ۳ به ترتیب آمده است.

تالیفی استاد سیما کنفی

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: ارزش یافتن وجود آدمی با عشق است.
مفهوم بیت گزینه ۲: افتخار به فقر عارفانه و درویشی

تالیفی محسن اصغری

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: شنونده با گوش دادن سخنان گوینده، او را بر سر شوق می‌آورد.
مفهوم بیت گزینه ۱: شنونده تصوّر می‌کند که آن خاک چشم و گوش دارد و قادر به شنیدن است. (توجه: این بیت، در مثنوی از دو مصراع دو بیت مختلف است.)
"حی و قائم داند او آن خاک را چشم و گوش داند او خاشاک را
مستمع داند به جد آن خاک را خوش نگر این عشق ساحرناک را"

کنکور سراسری هنر داخل ۱۳۹۹

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۳: تأثیرگذاری دعا و راز و نیاز شبانه و سحرگاهی در زندگی آدمی (دعا و راز و نیاز آدمی را به کمال مقصود می‌رساند)
مفهوم سایر ابیات:
(۱) در ستایش ممدوح و دعا برای نابودی دشمن سلطان موردستایش است.
(۲) متوسل شدن به دعای پادشاه برای گشایش در کارها
(۴) در ستایش ممدوح بیان شده است و شاعر برای بخت و دولت ممدوح دعا کرده است.

کنکور سراسری ریاضی و فیزیک داخل ۱۳۹۹

مفهوم بیت گزینه ۲: "۲": با پرداختن به عشق، خطرات روزگار به فراموشی سپرده می‌شود.
مفهوم مشترک سایر ابیات: پرخطر بودن راه عشق

تالیفی کاظم کاظمی

مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه ۴) بدی را با نیکی پاسخ دادن است. مفهوم سایر گزینه‌ها:
(۱) تحمّل سختی‌های عشق مایه‌ی ارزشمندی است: هرکس مثل لاله با دل خونین بسازد، مانند چراغی روشن و تابناک می‌گردد.
(۲) هنر و حسن سبب نابودی و آسیب است.
(۳) کسی که نیکی کند، پاداش نیک می‌بیند.

تالیفی افشین محی الدین

در بیت صورت سؤال حافظ به این نکته پرداخته که زاهدان از اسرار عشق و حقیقت حال عاشقان بی‌خبر هستند، بنابراین هر سخنی در حق عشاق بگویند روا است؛ زیرا از حقیقت امور بی‌خبرند. در ابیات "ب، ج، د" نیز به بیان‌های مختلف به بی‌خبری زاهدان از اسرار عشق و حقیقت اشاره شده است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

الف- ریاکار بودن زاهدان (زَنّار نشانه کفر است و خرّقه نشانه ایمان و اعتقاد، در زیر "خرقه" "زَنّار" داشتن یعنی در ظاهر مؤمن بودن و درواقع کافر بودن)

ه- مغرور بودن زاهدان و آفات این غرور

تالیفی ابوالفضل غلامی

استغنا: بی‌نیازی عارف از هر چیز جز خدا = بیت "د"

طلب: اولین قدم در عرفان که سالک از لذات دنیوی عبور می‌نماید و با اشتیاق در پی یافتن حق است = بیت "ج"

توحید: خالی کردن دل و ذهن از هر چه غیر حق و تنها به خداوند توجه داشتن = بیت "الف"

معرفت: شناخت شهودی عارف که جهل و غفلت و شک در آن راه ندارد و نسبت به اسما و صفات خداوند آگاهی حاصل می‌شود = بیت "ب"

تالیفی محسن اصغری

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۲: همه پدیده‌های عالم در خدمت رزق و روزی رساندن به انسان، در فعالیت هستند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

(۱) اندیشه کن تا از دنیای مادی رها شوی و به مقام بالا دست یابی. از خود تواضع نشان بده تا بلندمرتبه شوی.

(۳) حتی روزگار و فلک هم توان زورآزمایی با من را ندارد.

(۴) روزگار روزی تو را معین کرده است اما تو از روی حرص و طمع روزی خود را از دیگران طلب می‌کنی.

کنکور سراسری علوم انسانی داخل ۱۳۹۹

مفهوم "تأثیر فراوان عشق معشوق بر عاشق" به‌طور مشترک در ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ مطرح شده است، اما بیت گزینه "۳"، بیانگر "بی‌قراری و بی‌شکبی عاشق" است.

تالیفی محسن اصغری

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۱۹ ۱۳۹۹

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۱۹ ۱۳۹۹

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۱۹ ۱۳۹۹

در گزینه ۴ اشاره به جاودانی عشق و محبت دارد اما در سایر گزینه‌ها به مفهوم ناپایداری دنیا و قدرت دنیایی شاهان اشاره دارد که پایدار نیست.

تالیفی سیده سودابه رضازاده بایی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۱: لزوم خودشناسی برای یافتن حقیقت در وجود خویش.
مفهوم بیت ۲: شکایت شاعر از نایاب بودن افراد سخن‌شناس
مفهوم بیت ۳: ضرورت گوشه‌گیری و تنهایی گزیدن از خلق عالم
مفهوم بیت ۴: نکوهش خودخواهی افراد مغرور

کنکور سراسری زبان خارج از کشور ۱۳۹۹

کنکور سراسری هنر خارج از کشور ۱۳۹۹

کنکور سراسری علوم تجربی خارج از کشور ۱۳۹۹

کنکور سراسری ریاضی و فیزیک خارج از کشور ۱۳۹۹

ابیات ۱، ۲ و ۴ – هرچه از دوست رسد نکوست و عاشق از بلاهایی که بر سرش می‌آید هراسی ندارد.
اما در گزینه ۳ به تأثیر آه عاشقان اشاره دارد برخلاف سایر ابیات که هر بلایی را می‌پذیرد در این بیت نه‌تنها هر بلایی را نمی‌پذیرد بلکه معشوق را از آه خود برحذر می‌دارد.

تالیفی سیده سودابه رضازاده بایی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۲: راه عشق خونین است و موجب کشته شدن عاشق می‌شود. (ادبیات چهارم، درس ۱)
بیت صورت سؤال: نی (مولانا) داستان راه خونین عشق را بیان می‌کند و از قصه عشق عاشقانی چون مجنون – که سراسر درد و رنج است – سخن به میان می‌آورد.
بررسی مفهوم گزینه‌ها:

(۱) من نمی‌توانم از عشق شکایت کنم؛ زیرا عشق زبان گفتن را از من گرفت و خاموشم کرد.

(۲) ای خواجه (شاعر) به سوی عشق مرو؛ زیرا هرکس عاشق شد، جان خود را فدا کرده است.

(۳) من بدون عشق مثل کسی هستم که سر ندارد؛ زیرا سر بدون عشق بار سنگین و بی‌مقداری بر گردن است.

(۴) حافظ ناله را بس کن؛ اگر می‌خواهی به معشوق برسی باید همواره پذیرای رنج و سختی باشی.

کنکور سراسری هنر داخل ۱۳۹۴

مفهوم گزینه ۱ شکایت از سختی روزگار است و شاعر می‌گوید که هر نفس کشیدنش همراه با رنج و مرارت بسیار است؛ اما مفهوم سایر گزینه‌ها همانند بیت صورت سؤال این است که سختی مقدمه و لازمه کمال و تعالی است. (نابرده رنج گنج میسر نمی‌شود)

تالیفی ابوالفضل غلامی

گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ به مفهوم بازگشت به اصل اشاره دارند همانند صورت سؤال، اما گزینه ۲ به مفهوم ناپایداری دنیا اشاره می‌کند.

مدارس برتر ایران ریاضی و فیزیک چهارم آزمون شماره ۱۳۹۵

مفهوم مشترک ابیات "و، ب، د": توصیه به دوری گزیدن و پرهیز از مصاحبت با ناهلان و افراد فرومایه
بررسی مفاهیم سایر ابیات:

الف) رنج بردن بی‌هنران از مصاحبت با اهل هنر

ج) تأثیر نپذیرفتن اهل کمال از افراد ناهل

ه) بیان تأثیرات مثبتِ همنشینی با افراد خوب

ز) تربیت‌ناپذیر بودن ناهلان

تالیفی کاظم کاظمی

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: شکوه از گردش روزگار و مصیبت دیدن انسان از آن
مفهوم بیت گزینه ۳: بیت در توصیف و ستایش مقام ممدوح بیان شده است.

تالیفی محسن اصغری

مفهوم مشترک صورت سؤال و گزینه ۴ ماندگاری عشق است.

سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فاش نشدن راز عشق

گزینه ۲: تأسف بر سعی بیهوده داشتن / توصیه به باقی گذاشتن یادگار از خود

گزینه ۳: دل جاودان عاشق می‌ماند.

تالیفی ابوالفضل غلامی

در ابیات صورت سؤال، پروانه نماد عاشقی است که جان خویش را در راه عشق فدا و خویش را فنا می‌کند. فقط در گزینه ۴ به این جان‌فشانی پروانه اشاره شده است. در گزینه ۱ پروانه نماد عاشق حقیقی است؛ بدون اشاره به جان‌فشانی کردن او، در گزینه ۲ شاعر اشاره دارد که هرچا شمع (= معشوق) باشد، پروانه (= عاشق) نیز حضور دارد و در گزینه ۳ شاعر به سوز سخن آتشین خود اشاره دارد که حتی شمع و پروانه نیز بر اثر سخنش می‌سوزند.

تالیفی ابوالفضل غلامی

بیت "ب": اشاره به وادی سوم سلوک ← معرفت: رسیدن به شناخت حقیقی در مورد خداوند
بیت "ج": اشاره به وادی پنجم سلوک ← توحید: بیان یگانگی خداوند و خالی شدن قلب انسان از هرچه غیر خدا

کنکور سراسری علوم انسانی داخل ۱۳۹۷

آگاهی و تجربه محصول رنج و بیماری است.
در سایر گزینه‌ها به عاملیت و فاعلیت خداوند و جبر اشاره دارد.

تالیفی استاد سیما کنفی

در هر دو بیت، بیت سؤال و گزینه ۳ ← جان‌فشانی عاشق در راه معشوق و اینکه کمترین کار عاشقان فدا کردن وجود در راه معشوق است.

کنکور سراسری زبان خارج از کشور ۱۳۹۷

کنکور سراسری هنر خارج از کشور ۱۳۹۷

کنکور سراسری علوم تجربی خارج از کشور ۱۳۹۷

کنکور سراسری ریاضی و فیزیک خارج از کشور ۱۳۹۷

مفهوم گزینه (۴) ← ترک دلبستگی‌ها لازمه وصال است.
مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها ← ترک وجود مادی لازمه عشق‌ورزی است.

تالیفی سیدمحمد موسوی

مفهوم مشترک ابیات "الف، ج، د": مبارزه با نفس خود برای پیوستن به پروردگار
مفهوم بیت "ب": رسیدن به معرفت و شناخت
مفهوم بیت "ه": شاعر ارزش جانش را کمتر از آن می‌داند که معشوق حتی برای نجات جان او به بالینش آید.

کنکور سراسری علوم انسانی داخل ۱۳۹۸

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: فواید سکوت و خاموشی و توصیه به آن
مفهوم بیت گزینه ۳: توصیه به سنجیده‌گویی و کم‌سخن گفتن

کنکور سراسری علوم انسانی خارج از کشور ۱۳۹۹

مفهوم مشترک صورت سؤال و گزینه ۳ اشتیاق به بازگشت به موطن و رهاشدن از غربت است. مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: شکایت از وضع نامناسب خود و روزگار

گزینه ۲: بازگشت همه به‌سوی خداوند است.

گزینه ۴: خوش بودن در خم زلف یار کسی که در وطن است یاد غربت نمی‌کند.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم گزینه ۴ بی‌توجهی عاشق به ملامت و سرزنش دیگران است؛ اما مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها همانند بیت صورت سؤال این است که فقط عاشق حال عاشق را درک می‌کند.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک ابیات مرتبط این است که عاشق باید در راه عشق از جان و وجود خود بگذرد. اما بیت گزینه دو بیانگر فناپذیری و استواری ایمان انسان مؤمن است.

تالیفی محسن اصغری

عشق، فرمانروایی است که با سلطه خود، موجودیت چیزهای دیگر را ساقط می‌کند. جایی که عشق باشد، چیز دیگری وجود ندارد؛ از قبیل: ملک و ملکوت وجود، دنیا و دین و صبر و عقل و اغیار (هرچه غیر از عشق). این مفهوم در صورت سؤال و گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) دیده می‌شود. مفهوم گزینه (۳): عشق، عاشق را به بالاترین مراتب می‌رساند.

تالیفی امیر افضل

سروده صورت سؤال به این نکته اشاره دارد که رستم دائماً لبخند می‌زد و هیچ‌گاه چه در جنگ و چه در صلح لبخندش کم نمی‌شد. کاملاً برعکس بیت گزینه ۳ توصیه می‌کند این جهان به‌هیچ‌وجه جای خنده نیست و باید دهان را از خنده بست و چشم را به گریه گشود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بر زبردستان خود مخندید.

گزینه ۲: هنگام خشم و عصبانیت، لبخند مزیند. (توجه داشته باشید که در این گزینه فقط توصیه شده که به هنگام خشم نباید خندید ولی در گزینه ۳ توصیه شده کلاً نباید خندید، بنابراین این گزینه نسبت به گزینه ۳ ضعیف است.)

گزینه ۴: آرزوی ماندن شب و طلوع نکردن خورشید (خندیدن صبح در این بیت به معنی طلوع کردن است و شاعر به علت همنوایی مرغ شب با دل تنگش، از صبح می‌خواهد که طلوع نکند تا این همنوایی مرغ شب با دل تنگش ادامه یابد).

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۴: درهم آمیختگی شادی و غم و توأم بودن نوش و نیش روزگار
مفهوم بیت گزینه ۳: استقبال از مرگ و خوشایند دانستن آن

کنکور سراسری زبان داخل ۱۳۹۸

مفهوم مشترک صورت سؤال و گزینه ۱ این است که سلسله جنبان اصلی هستی، خداوند است و انسان به‌خودی‌خود، کاری از پیش نمی‌برد.
سایر گزینه‌ها:
گزینه ۲: کفر و ایمان یکسان نیست.
گزینه ۳: جسمانیت انسان، مانع از عروج معنوی اوست.
گزینه ۴: نفی وجود مادی، لازمه رسیدن به خداوند است.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: آمادگی عاشق برای بذل جان و فداشدن در راه عشق
مفهوم بیت "۴": مبارزه برای آزادی و عدالت تا پای جان

تالیفی محسن اصغری

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۱۶ ۱۳۹۹

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۱۶ ۱۳۹۹

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۱۶ ۱۳۹۹

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: تعلّق داشتن روح آدمی به عالم بالا و دل‌بستگی نداشتن انسان به دنیای فانی

تالیفی محسن اصغری

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: تقابل عقل و عشق و تأثیرناپذیری عشق در عاقلان و زاهدان
مفهوم بیت ۲: جاودانگی عشق در وجود آدمی حتی در زمان پیری

کنکور سراسری هنر داخل ۱۳۹۹

در وادی طلب، رونده راه عشق، قدرت و امور دنیوی را رها می کند:
 مُلک اینجا بایدت انداختن / مُلک اینجا بایدت در باختن
 در گزینه ۴ نیز مفهوم دوری از امور دنیوی و ترک دنیا دیده می شود.
 سایر گزینه ها:

گزینه ۱: توصیف عالم سرمستی عاشقانه

گزینه ۲: جان بازی عاشقانه

گزینه ۳: رسیدن به لذایذ اخروی در همین دنیا و بی اعتنایی به جهان دیگر

تالیفی ابوالفضل غلامی

شاعر در گزینه ۲ توصیه می کند که اگر به دیگران پند می دهید، ابتدا خودتان باید به پندتان عمل کنید. مفهوم مشترک سایر گزینه ها "از ماست که بر ماست" می باشد.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم ابیات مرتبط: ترجیح مرگ بر زندگی ننگ آمیز
 مفهوم بیت گزینه ۲: توصیه به وارستگی و افتادگی و ترک غرور

تالیفی محسن اصغری

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه "۳": طعنه به بی خبری زاهد سطحی نگر و ظاهربین از احوال عارفان و عاشقان
 مفاهیم ابیات سایر گزینه ها:

(۱) هشدار به زاهدانی که به ایمان ظاهری خود می نازند، زیرا با یک لغزش ممکن است از صومعه (مکان پاک و مقدس) به دیر مغان (میخانه و جای آلوده) بیفتند.

(۲) روی آوردن به پیر و مرشد طریقت به دنبال ناامید شدن از فتوای شیخ

(۴) طعنه به سستی ایمان زاهدان که در حسرت جام باده مانده و خود را به آداب ظاهری دین مقید ساخته اند.

کنکور سراسری زبان داخل ۱۳۹۹

در بیت سؤال آمده است: ما متعلق به عالم ملکوت (بالا) هستیم و دوباره به آنجا رجعت می کنیم. {کل شیء يرجع الی اصله} چنین مفهومی از بیت "۱" دریافت می شود.

آزمایشی سنجش ریاضی و فیزیک چهارم مرحله اول ۱۳۹۴

در گزینه ۲ معشوق به قصد جان عاشقان به ناز و عشوه پرداخته و در این بیت سخنی از جان‌فشانی عاشق نیست؛ اما در سایر گزینه‌ها این مفهوم مشترک است که عاشق جان‌ش را در راه عشق می‌دهد.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و بیت گزینه ۴: "در مقابل بدی دیگران، خوبی کردن (مانند درختی که در برابر سنگ زدن، میوه نثار می‌کنیم)"
مفهوم سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: "شکوه از نامردی‌ها"
گزینه ۲ و ۳: "انسان‌های مفید در معرض آسیب دیگران هستند؛ درست مانند درختان میوه‌دار که در معرض ضربه سنگ قرار می‌گیرند." (سخنی از بخشش و خوبی کردن نیست)

تالیفی محسن اصغری

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۹ ۱۳۹۹

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۹ ۱۳۹۹

عبارت صورت سؤال بیانگر ضرب‌المثل "از چاله به چاه افتادن" است. مفهوم این ضرب‌المثل یعنی از مشکل و خطری به مشکل و خطر بزرگ‌تر دچار شدن در بیت گزینه ۳ بیان شده است.
تشریح سایر ابیات:
(۱) بیانگر شدت غم و اندوه شاعر است.
(۲ و ۴) چاه‌کن عاقبت گرفتار چاهی که خود کنده است، می‌شود.

کنکور سراسری علوم تجربی داخل ۱۳۹۸

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۲: بیان دشواری دوری از معشوق
معنی و مفهوم ابیات:
صورت سؤال: تحمل عشق و درویشی و مشهور بودن به بدنامی و ملامت شنیدن برای من آسان است اما تحمل بار دوری و فراق برای من دشوار خواهد بود.
(۱) قلم من قصد بیان روزگار فراق را ندارد و گرنه داستان جدایی و فراق را برای تو بیان می‌کردم.
(۲) اگر پروانه در برابر شمع بسوزد و جان‌ش را فدا کند برایش دشوار نیست؛ پروانه زمانی که یار نزدیکش باشد، (از او دور نباشد)، از سوختن باکی ندارد.
(۳) چون شکرگزار دوران وصال نبودم، غمگین هستم و سزای ناشکری خود را دیدم.
(۴) از پیر کنعان (حضرت یعقوب) سخنی شنیده‌ام که گفت: فراق یار قابل گفتن و شرح دادن نیست.

کنکور سراسری علوم انسانی داخل ۱۳۹۹

در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) اشاره به ناپایداری قدرت دنیایی و بی‌اعتبار بودن قدرت آن اشاره دارد. در گزینه (۴) به یاری طلبیدن از درویشان و گدایان کوی میخانه اشاره دارد.

تالیفی سیده سودابه رضازاده بایی

در گزینه ۳ نیز همانند صورت سؤال سخن از آزرده شدن از غربت و شکوه و شکایت از وضعیت نامناسب شخص غریب است. مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: زلف معشوق جایگاه دل عاشق است.

گزینه ۲: نالیدن از دور فلک / مقصر دانستن فلک در به غربت افتادن شاعر

گزینه ۴: از زمانی که دلم ازدست‌رفته (عاشق شده‌ام) روز خوشی ندیده‌ام.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت مرتبط: توصیه به کناره‌گیری از مردم و دوری جستن از مصاحبت با مردم زمانه مفاهیم سایر ابیات:

(۱) اشاره به چهره زیبای یار که عاشقان زیادی شیفته دیدن آن هستند.

(۳) بیان بی‌قراری و شیدایی شاعر با جدایی از یار پری‌چهره

(۴) مقایسه دهان یار با چشمه آب حیات

کنکور سراسری زبان داخل ۱۳۹۹

بیت صورت سؤال بیانگر این است که خداوند در تمام هستی متجلی است (= وحدت وجود). گزینه ۲ نیز همین مفهوم را در خود دارد:

خداوند غیور است و نمی‌خواهد غیر از او موجود دیگری در جهان باشد، بنابراین خودش عین همه موجودات می‌شود تا غیری وجود نداشته باشد.

گزینه ۱: جان فشانی عاشقانه

گزینه ۳: برتری معشوق بر همه هستی / تنها هدف عاشق، معشوق است.

گزینه ۴: صورت بیانگر باطن نیست / معنویت و عشق در دل درویشان است.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۴ این است که سخن را باید کوتاه کرد وقتی شنونده، سخن تو را درک نمی‌کند.

تالیفی محسن فدایی

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: کارساز بودن صبر، هنگام مشکلات
مفهوم بیت "۳": ممکن نبودن صبر و بردباری برای عاشق

تالیفی کاظم کاظمی

مفهوم مشترک بیت‌های مرتبط: حیرت و بی‌خبری عاشق با دیدن زیبایی معشوق و ناتوانی از توصیف آن
مفهوم بیت گزینه ۳: عاشق تجلی معشوق را در پدیده‌های هستی می‌بیند.

تالیفی محسن اصغری

نویسنده در عبارت صورت سؤال با بیانی تمثیلی، نارضایتی و تأسف خود را از شرایطی که برایش پیش آمده و موجب شده است که از
"عزت" به "ذلت" بیفتد، اظهار داشته است و همین مفهوم از بیت گزینه "۳" نیز قابل دریافت است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) توصیه به پرهیز از تلاش بیهوده برای رسیدن به اهداف محال و ناممکن.
- (۲) امید نداشتن به رهایی از ستم و استبدادی که همه‌جا را فراگرفته است.
- (۴) درآمیختگی خوشی‌ها و ناخوشی زندگی دنیوی.

کنکور سراسری ریاضی و فیزیک داخل ۱۳۹۶

در گزینه ۴ سخن از این است که حسن از عشق بی‌خبر است، اما مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها این است که هرکسی لایق عشق
نیست و به تعبیر بخش پایانی صورت سؤال "عشق هرکسی را به خود راه ندهد."

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم سؤال و گزینه "۴": قصه عشق همیشه تازه است و تکراری نیست.

تالیفی استاد سیما کنفی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ "خاموشی و سکوت عاشقان حقیقی" است.
مفهوم بیت گزینه ۱: انسان‌های غفلت‌زده و بی‌خبر از عالم معنا را به سکوت و خاموشی توصیه کرده است.

تالیفی محسن اصغری

مضمون مشترک صورت سؤال و گزینه ۲ این است که هر کاری انجام دهی، همان کار به تو بازمی‌گردد.
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۱: تردید و سبک و سنگین کردن امور نشانه این است که انسان موجودی مختار است.
 گزینه ۳: ظاهر بیانگر باطن است.
 گزینه ۴: سختی و ناخوشی لازمه رسیدن به آسایش و خوشی است.

تالیفی ابوالفضل غلامی

ابیات گزینه‌های "۱"، "۲" و "۳" همگی بیانگر بی‌نیازی عارف از هرچه غیر حق یعنی "وادی استغنا" هستند اما بیت گزینه "۴" بر "وادی معرفت" دلالت دارد.

تالیفی محسن اصغری

الف- صدیقان غرقه شدند و معشوق را نیافتند. ← ناکامی عشاق
 ب- غیر از خدا را در دل راه ندادن. ← تجرید
 ج- دیو به جای جبرئیل نشسته و شغالان به جای شیران. ← برعکس شدن امور
 د- آرزوهای آدمی، انسان را گرفتار می‌کند. ← از ماست که بر ماست

تالیفی ابوالفضل غلامی

در شعر صورت سؤال، "دانایی" مورد نکوهش واقع شده است؛ مفهوم مقابل آن یعنی "ستایش دانایی" در بیت گزینه "۲" مشهود است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه "۱" نکوهش عقل و توصیه به روی آوردن به عشق
 گزینه "۳": ترجیح عشق بر عقل (نفی عقل با تمام فضیلت‌های آن)
 گزینه "۴": نکوهش عقل و ناگوار بودن آن در زندگی

تالیفی محسن اصغری

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۲۰ ۱۳۹۹

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۲۰ ۱۳۹۹

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۲۰ ۱۳۹۹

مفهوم مشترک صورت سؤال و گزینه ۳ در این است که بدون توفیق و خواست خداوند، عقل و ادراکات آدمی، ناتوان و درمانده است و راهی به جایی نمی‌برد.
سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: عقل به من توفیق سخن گفتن داد و امیدوارم که تو نیز توفیق خواندن بیابی.

گزینه ۲: به شکرانه اینکه خداوند راهبر تو است، تو نیز راهبر خردمندان باش.

گزینه ۴: نفی و نکوهش خودبینی و خودرایی در عالم عشق و مستی.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم بیت سؤال و گزینه ۳: ناسازی روزگار با آزادگان

مفهوم سایر ابیات:

گزینه ۱: گله از روزگار

گزینه ۲: من که از روزگار به قرص نانی قانع هستم چرا روزگار با من مدارا نمی‌کند؟

گزینه ۴: عاقبت سرکشی و طغیان، نابودی (شمشیر) است.

تالیفی نرگس موسوی

در گزینه ۲ شاعر می‌گوید: "ماجرای" من با معشوقم هیچ‌گاه به پایان نمی‌رسد زیرا این عشق ازلی و ابدی است؛ اما مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها بی‌پایان بودن راه عشق است.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: دعوت به سخن گفتن و نکوهش خاموشی و سکوت است.

در بیت گزینه ۲ "شاعر (اوحدی) می‌گوید باآنکه سخن او ارزشمند است اما باید پیش لب گویای مخاطب (معشوق) خاموش باشد.

تالیفی محسن اصغری

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: ترجیح زیبایی ممدوح بر زیبارویان عالم و شرمندگی زیبارویان از حسن بی‌نظیر ممدوح

بیت گزینه ۳ "بیانگر پاکدامنی حضرت یوسف (ع) و سربلندی او از تهمت است.

تالیفی محسن اصغری

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۱۱ ۱۳۹۹

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۱۱ ۱۳۹۹

مفهوم مشترک گزینه‌های ۱ و ۲ و ۳: وحدت وجود
گزینه ۴: توصیف زیبایی معشوق: اگر چهره‌ات را هویدا کنی خورشید و ماه شرمسار زیبایی تو می‌شوند.

تالیفی نرگس موسوی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۴ اهمیت و ارزش عقل است.
مفهوم سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: برتری عشق بر عقل
گزینه ۲: ترک کردن تعلقات مادی
گزینه ۳: بی‌اهمیت دانستن نظر دیگران

تالیفی ابوالفضل غلامی

ابیات ۱، ۲ و ۴ ← خدمت به خلق کردن را والا می‌داند اما در بیت ۳ تقابل دارد و آن اشاره دارد به خدمت به حق که برتر از خدمت به خلق است.

تالیفی سیده سودابه رضازاده بایی

مفهوم مشترک بیت‌های ۱، ۲ و ۴:
راه موفقیت و سربلندی تواضع و فروتنی است ولی در گزینه ۳ شاعر می‌فرماید هر کس ثروت و مال و منال به دست می‌آورد تواضع و فروتنی می‌کند.

تالیفی محسن فدایی

مفهوم مشترک ابیات ۱، ۲ و ۳: طی‌شدن روزگار سختی و رنج و فرارسیدن دوران نشاط و آسایش و شادی
مفهوم بیت گزینه ۳: گوارا کردن رنج زندگی دنیوی بر خود به امید آسایش و اجر اخروی

تالیفی کاظم کاظمی

بیت "ج" ستایش عقل مصلحت‌جوی است. بیت "د" اهمیت رضایت معشوق را بر خواست عاشق بیان می‌کند. بیت "ه" مصلحت را در نگاه به معشوق می‌داند.

تالیفی بهروز ثروتی

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و ابیات مرتبط: ترجیح معنی بر صورت یا باطن بر ظاهر
مفهوم بیت گزینه "۴": لزوم توجه به ظاهر و باطن و اهمیت توأمان ظاهر و باطن یا صورت و معنا

تالیفی کاظم کاظمی

در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) سخن از بدی را با نیکی پاسخ دادن است؛ اما در گزینه (۳) سخن از وارستگی سرو است و اینکه علت سرسبزی سرو عدم تعلّق و وارستگی آن است.

تالیفی افشین محی الدین

مفهوم کلی بیت: ضعف و ناتوانی را کنار بگذار و قدرت‌نمایی کن.

تالیفی سیما کنفی

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۱) ← جاودانگی و دوام عشق
مفهوم گزینه (۲) ← ضرورت تسلیم بودن عاشق در برابر معشوق (عشق)
مفهوم گزینه (۳) ← وفاداری معشوق موجب تداوم عشق است.
مفهوم گزینه (۴) ← بلاکشی عاشق موجب تداوم عشق است.

تالیفی سیدمحمد موسوی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات الف و د، دشواری راه عشق است و این‌که هرکسی مرد راه عشق نیست.
سایر ابیات:

ب و ه: کمال و جمال خداوند قابل ادراک نیست.

ج: عجز و ناتوانی عقل از ادراک و وصف خداوند.

تالیفی ابوالفضل غلامی

معنی و مفهوم بیت صورت سؤال: از زمانی که مرا از عالم معنا جدا ساخته اند و گرفتار دنیای مادی شده‌ام، همه آفریدگان با من هم‌صدا شده و ناله و فریاد و زاری سرداده اند. (ادبیات چهارم، درس ۱) مفهوم "هم‌نوایی همه موجودات عاشق با شاعر" در بیت صورت سؤال و گزینه ۴ مطرح شده است.

بررسی مفهوم گزینه ها:

(۱) ای معشوق، برای خدا، نگاه خود را از عاشق بیمار خود دریغ نکن. دلی را که تو چنین گرفتار و بیمار کرده ای، برای درمان به کجا باید ببریم.

(۲) با چهره گشاده (روی نمایان) در حضور نگهبانان بهشت حاضر شو. تا در بهشت را به روی کسی نگشاید (روی تو مانند بهشت زیبا است و باوجود روی تو نیازی به بهشت نیست).

(۳) کسی که بیمار عشق تو است، جان او بر لب آمده است. (دیگر طاقت ندارد) و می ترسم تا لحظه مرگ به دیدار تو نائل نشود.

(۴) تیر عشق به دل هر عاشقی بنشیند (هرکس عاشق شود)، سنگ از ناله های غم‌انگیز او ناله سر می دهد.

کنکور سراسری زبان داخل ۱۳۹۳

مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه "۱": ارزشمند بودن وطن و ترجیح آن بر غربت و آوارگی مفهوم ابیات "۲، ۳ و ۴": ترجیح غربت بر حضور در خاک وطن (مفهوم مقابل بیت صورت سؤال).

تالیفی کاظم کاظمی

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۵ ۱۴۰۰

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۵ ۱۴۰۰

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۵ ۱۴۰۰

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و بیت گزینه "۳": توصیه به بخشندگی و سخاوت بدون شهرت‌طلبی و ادعا
مفهوم سایر ابیات:

(۱) ستایش افراد خیرخواه و عابد که با دعای خود، از دیگران دستگیری می‌کنند.

(۲) ستایش مهرورزی و عشق و محبت

(۴) توصیه به خوش‌رویی

تالیفی کاظم کاظمی

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: حیرانی و سرگشتگی بینندگان از دیدن زیبایی معشوق و ناتوانی از توصیف این زیبایی
مفهوم بیت ۱: بیان زیبایی بی‌نظیر معشوق که بی‌نیاز از توصیف دیگران است.

کنکور سراسری ریاضی و فیزیک داخل ۱۳۹۹

مفهوم گزینه (۳) ← عشق‌ورزی به امید رهایی از ناامیدی
مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها ← زندگی واقعی و جاودانه در عشق‌ورزی است.

تالیفی سیدمحمد موسوی

ظرافت طبع به گونه‌ای است که دم و بازدم حال عاشق را خراب می‌کند.
در گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ به ترک ریا و دورویی و تزویر توصیه شده است.

تالیفی سیما کنفی

مفهوم بیت گزینه "۴": بی‌ارزش دانستن جاذبه‌های جهان بدون در نظر گرفتن جلوه و جمال یار
مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات سایر گزینه‌ها: ضرورت دل بستن به زیبایی‌ها و جاذبه‌های عاریتی و زودگذر و توصیه به
کمال‌جویی

تالیفی کاظم کاظمی

مفهوم مشترک عبارت شعری صورت سؤال و ابیات گزینه‌های "۱، ۲ و ۳": توصیه به امیدواری و پرهیز از ناامیدی
مفهوم بیت گزینه "۴": اقرار شاعر به ناامیدی و بیچارگی

تالیفی کاظم کاظمی

در بیت نخست این گزینه به کار کردن و تلاش توصیه شده است؛ اما در بیت دوم می‌گوید: هر کاری انجام دهی از نیک و بد، سزای
آن را می‌بینی.
گزینه "۱": صبر از معشوق ممکن نیست.
گزینه "۳": اغتنام فرصت
گزینه "۴": حیرت از زیبایی معشوق

تالیفی نرگس موسوی

مفهوم مشترک ابیات ۲، ۳ و ۴ نفی خودبینی و ترک دنیا و تعلقات دنیا و کشتن هوای نفس است ولی در بیت ۱ شاعر می‌گوید: اگر
خود را به کمک جوشش از خواری ناپختگی بیرون آوری بی‌باکانه همانند شراب پا بر فرق عقل می‌نهی. (پختگی به انسان قدرت
می‌دهد)

تالیفی محسن فدایی

مفهوم بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: کسی که اعمال خود را این دنیا محاسبه می‌کند، ترسی از حساب و کتاب قیامت ندارد. مفهوم گزینه ۳: عاشق در روز قیامت از معشوق حسابی نخواهد گرفت.

تالیفی نرگس موسوی

الف) فقر و فنا: بالاترین مرتبه عرفانی که تمامی صفات مذموم مادی سقوط می‌کند
 ب) طلب: اولین قدم در عرفان که عارف از لذات دنیوی عبور می‌کند
 ج) حیرت: سرگردانی و در اصطلاح امری که بر قلب عارف هنگام تأمل و حضور و تفکر عارض می‌شود
 د) توحید: خالی کردن دل و ذهن از هر چه غیر حق و تنها به حق توجه داشتن

تالیفی محسن اصغری

گزینه ۱، ۲ و ۳ به تزویر و دورویی و بی بند و باری زاهدان دروغی و عاملین حکومتی اشاره دارد. ولی در گزینه ۴: همه انسان‌ها را در خرابات دنیا مست و مدهوش و خراب می‌پندارد.

تالیفی استاد سیما کنفی

بیت گزینه "۳" بیانگر این مفهوم است که عاشق از فدا کردن جان در راه معشوق دریغ ندارد و نمی‌ترسد؛ زیرا با جان‌فشانی در راه عشق موجب جاودانگی نام و عشق خود می‌شود.
 معنی و مفهوم سایر ابیات:
 (۱) تا زمانی که چهره زیبا داشتی (جوان بودی) کارهای زشت مرتکب شدی، اکنون که پیر شدی، به دنبال این باش که کارهای نیک انجام دهی.
 (۲) شراب‌نوشی که در آن تظاهر نباشد، از عبادت و پارسایی همراه با تظاهر بهتر است.
 (۳) اگر مانند فرهاد جان من در راه عشق فدا می‌شود، باکی نیست؛ زیرا بعد از مرگم حکایت‌های زیبای عاشقانه از جان‌فشانی من باقی می‌ماند.
 (۴) ترک کردن جان برای عاشق آسان است اما بریدن از معشوق، ممکن نیست.

کنکور سراسری ریاضی و فیزیک داخل ۱۳۹۹

مفهوم گزینه ۱ این است که معشوق ورای تصور و خیال است؛ اما مفهوم مشترک صورت سؤال و سایر گزینه‌ها ماندگاری عشق و مهر در دل عاشق است.

تالیفی ابوالفضل غلامی

بیت صورت سؤال بیانگر وادی هفتم منطق الطیر عطار یعنی "فقر و غنا" است.

در این بیت شرط وصال معشوق، گذشتن از وجود مادی و ترک تعلقات دنیوی و خودخواهی دانسته شده است. در بیت گزینه ۲ نیز این مفهوم بیان شده است.

(۱) شرح حال عاشق در روزهای جدایی از معشوق

(۲) عاشق به دلیل قدرشناسی از روزگار وصال، در آتش هجران می‌سوزد.

(۳) از دوران سخت فقر و نیستی نترس مانند حضرت خضر به دنبال زندگانی جاوید باش.

کنکور سراسری ریاضی و فیزیک داخل ۱۳۹۹

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و گزینه ۲ کناره‌گیری کردن از مردم و عزلت‌گزینی است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فراموش کردن خود شرط رسیدن به عشق است.

گزینه ۳: سفارش به دوری کردن از افرادی که آدمی را دلشاد نمی‌کنند.

گزینه ۴: ناامید شدن از کمک مردم و اتکا داشتن به خویش

تالیفی ابوالفضل غلامی

ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ اشاره به ناپایداری قدرت و از بین رفتن و به سر آمدن حاکمان و قدرت‌های آن‌ها دارد به حالت هشدار، اما

در بیت گزینه ۴: پند تعلیمی دارد و می‌گوید عمر سریع می‌گذرد.

تالیفی سیده سودابه رضازاده بایی

ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ ← اشاره به تقابل عقل و عشق دارد اما گزینه ۳ در ستایش عقل است. [رهی و رهی: جناس تام: راه -

بنده]

تالیفی سیده سودابه رضازاده بایی

ترتیب مفاهیم در گزینه ۲ به‌درستی آمده است.

تالیفی استاد سیما کنفی

مفهوم عبارت صورت سؤال: ارجحیت باطن بر ظاهر است، که این مفهوم فقط در ابیات گزینه "ب" و "د" و "و" آمده است.
بیت "الف": به ارجحیت ظاهر بر باطن اشاره دارد. (مفهوم مقابل صورت سؤال)
بیت "ج": توصیه دارد که بهتر است ظاهر و باطن یکی باشد.
بیت "ه": به یکی بودن ظاهر و باطن اشاره دارد.

تالیفی نرگس موسوی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۱ این است که زنده بودن دل به عشق است و اگر عشق نباشد، دل می‌میرد.
سایر گزینه‌ها:
گزینه ۲: دوری کردن از دل افسرده
گزینه ۳: عشق، انسان را از گناه و هوس پاک می‌سازد.
گزینه ۴: عشق، غمخوار و اندوه‌گسار دل است.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه "۳": لزوم ترک تعلقات و گذشتن از هرگونه وابستگی مادی و دنیوی در راه عشق
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه "۱": همراه بودن عشق با غم و اندوه
گزینه "۲": توصیف زیبایی معشوق و بی‌نظیر بودن او
گزینه "۴": ناتوانی عقل در شناخت و درک معشوق و عشق

تالیفی محسن اصغری

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۶ ۱۴۰۰

مفهوم کلی گزینه‌های ۱، ۲ و ۳: دگرگونی ارزش و منزلت است و اشاره به تنزل از مرحله‌ای به مرحله پایین‌تر دارد.
مفهوم گزینه ۴: در توصیف مردان الهی است که روحشان به عالم بالا تعلق دارد و اسیر زندگی مادی نمی‌شوند و سیر صعودی دارند به عالم بالا.

تالیفی سیده سودابه رضازاده بایی

بیت گزینه "۱" بیانگر دو مفهوم است: ۱- به دنبال نیستی، هستی پدید می‌آید. ۲- افتادگی و نادیده گرفتن خود، موجب تعالی و کمال می‌شود. اما مفهوم مشترک ابیات دیگر گزینه ها، بازگشت به اصل یا تعلّق نداشتن روح انسان به این دنیای مادی است.
(ادبیات چهارم، درس ۱) / (ادبیات ۲، درس ۷)

کنکور سراسری علوم تجربی داخل ۱۳۹۱

در گزینه ۱ شاعر به این نکته پرداخته که تا کسی عقل دارد و به چشم عقل به جهان نگاه می‌کند از نیک و بد زمانه نمی‌تواند خلاص شود؛ اما مفهوم سایر گزینه‌ها ناتوانی عقل در برابر عشق است.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم سه گزینه نخست، غنیمت شمردن فرصت است؛ اما مفهوم گزینه ۴ علاوه بر توصیف بی‌وفایی دنیا، توصیه به دوری کردن از دنیا است.

تالیفی ابوالفضل غلامی

در بیت صورت سؤال حافظ به این نکته پرداخته که عشق باعث عروج معنوی و تعالی انسان می‌شود. در گزینه ۴ نیز میرزا صائب تبریزی با بیانی دیگر به همین مفهوم پرداخته:

ای صائب هیچ‌گاه عشق را از دست مده، عشق چون سیلابی است که برای خار و خس، مانند بال‌وپر عمل می‌کند و آن را ارتقا می‌دهد.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ارزشمند بودن شهادت در راه عشق

گزینه ۲: دشوار بودن راه عشق / عاشق آرامش ندارد

گزینه ۳: بی‌خبری زاهدان از عشق

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: عشق مایه حیات و بی‌عشقی نشانه یا موجب مرگ و نیستی است.

مفهوم بیت گزینه ۳: "عشق با سلامت و عافیت‌طلبی و آسودگی سازگاری ندارد.

تالیفی کاظم کاظمی

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۵ ۱۳۹۹

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۵ ۱۳۹۹

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: حیات‌بخشی عشق و زنده نبودن انسان بی‌عشق

مفهوم بیت گزینه ۱: "بیان ترک نکردن طریق عشق و نکوهش راه و رسم زاهدان خودنما (وفاداری عاشق به معشوق)

تالیفی محسن اصغری

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های "۲، ۳ و ۴" این است که "ریشه‌های شکست آدمی در اندیشه و کردار خود او و فرجام بد هر فرد، نتیجه اعمال اوست." اما بیت گزینه "۱" بیانگر این مفهوم است که "انسان‌های کامل از عیب‌های خویش بیشتر از هنرهایشان بهره می‌برند همان‌طور که طاووس از پاهای [زشتش] بیشتر از بال‌های [زیبایش] بهره می‌برد." (ادبیات ۲، درس ۵) / (ادبیات ۳، درس ۱۴)

کنکور سراسری علوم تجربی داخل ۱۳۹۲

مفهوم کلی بیت: بی‌ثمر بودن تلاش و همت در مقابل تقدیر
مفهوم کلی صورت سؤال و گزینه‌های ۱، ۲ و ۳:
به کارسازی و تأثیر مثبت همت در زندگی انسان‌ها اشاره دارد.

تالیفی سیما کنفی

بیت‌های الف - د ← سخن عشق، قابل گفتن نیست، وصف‌شدنی نیست.
بیت ب ← سخن عاشقی پایان‌ناپذیر است.
بیت ج ← پنهان نماندن راز عشق

کنکور سراسری ریاضی و فیزیک داخل ۱۳۹۷

مفهوم ابیات "الف، ج، د، و" بیانگر مفهوم "شکرگزاری از خداوند موجب ازدیاد نعمت" است.
مفهوم بیت "ب": فقط به مفهوم شکرگزاری توصیه شده است و مفهوم ازدیاد نعمت در آن وجود ندارد.
مفهوم بیت "ه": ناتوانی انسان از شکرگزاری نعمت بی‌کران خداوند

تالیفی محسن اصغری

به فداکاری و جان‌فشانی عاشق اشاره دارد.

تالیفی محسن فدایی

در گزینه ۴ شاعر به توصیف زیبایی‌های کویر و آسمان کویر پرداخته و سخنی از هجوم تبیین‌های عقلانی و ویران کردن زیبایی‌های ناشی از نگرش سنتی وجود ندارد. در گزینه ۱ تبدیل‌شدن زیبایی‌ها به "چند عنصر" بیانگر غلبه دیدگاه عقلی و علمی است. در گزینه ۲ هجوم عقل به آن باغ پر از گل و در گزینه ۳ "یک کلاس بالاتر رفتن" (= غلبه یافتن تبیین عقلی و علمی) باعث از بین رفتن زیبایی‌ها شده است.

تالیفی ابوالفضل غلامی

معنی بیت سؤال: حقیقت عشق را هرکسی درک نمی‌کند؛ تنها، عاشق (بی‌هوش) محرم است. همان‌طور که گوش برای ادراک سخنان زبان ابزاری مناسب است. معنی گزینه "۱": برای کسی که از درد عشق بی‌بهره است و در خواب غفلت به سر می‌برد نمی‌توان از شب طاقت‌فرسای دوری از معشوق سخن گفت. (فقط عاشق، به چنین درکی رسیده است) همان‌طور که ملاحظه می‌نمایید بیت "۱" با بیت سؤال تناسب مفهومی دارد.

آزمایشی سنجش ریاضی و فیزیک چهارم مرحله اول ۱۳۹۳

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های "۱"، "۲" و "۴": اظهار شادمانی به دلیل سپری‌شدن ایام رنج و غم و فرارسیدن روزگار خوشی و شادی
مفهوم بیت گزینه "۳": رنج و سختی این دنیا شادی و آسایش اخروی را در پی دارد.

تالیفی کاظم کاظمی

بیت گزینه ۴ بیانگر این مفهوم است که انسان‌های کامل و درستکار از آزمایش و امتحان و سختی‌ها، سربلند عبور خواهند کرد. در داستان شاهنامه نیز سیاوش از آزمایش و امتحان و سختی‌ها سربلند بیرون می‌آید.
مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) در نکوهش تنهایی و تأثیر همنشین و همدرد

(۲) کمال‌بخشی معشوق

(۳) بیان فقر و ناتوانی و ضعف عاشق در برابر معشوق

تالیفی محسن اصغری

مفهوم مشترک گزینه ۱، ۳ و ۴ :
"عدم توجه به شایستگی و استحقاق در بخشش کردن" یعنی در بخشش به شایستگی و استحقاق افراد توجه نمی‌کنیم درحالی‌که در گزینه ۲ برای رسیدن به یک شکار ارزشمند، می‌بخشیم.

تالیفی محسن فدایی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: قدم نهادن در طریق عشق و گذشتن از وجود موجب کمال بخشی است.
معنی و مفهوم بیت گزینه "۳": گاهی از درد عشق به دنبال زیبارویان رفتم و گاهی از روی حرص به دنبال علم کیمیا رفتم.

تالیفی محسن اصغری

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۲ ۱۴۰۰

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۲ ۱۴۰۰

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۲ ۱۴۰۰

مفهوم گزینه ۲ این است که بلا و مصیبت بر سر انسان‌های غافل فرود می‌آید؛ اما مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و سایر گزینه‌ها این است که تعلقات مادی انسان را از عشق (جایگاه اصلی) خدا دور می‌سازد.

تالیفی ابوالفضل غلامی

گزینه ۱ زمینه ملی و قومی دارد.
(خوان زر از سنت ملی و قومی ما است)
در گزینه ۲ از عمر خارق‌العاده زال (خرق عادت) سخن گفته شده است.
در گزینه ۳ و ۴ وجود سیمرغ (خرق عادت)

تالیفی محسن فدایی

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: وصف ناپذیری حسن و جمال معشوق و ناتوانی توصیف‌کنندگان از توصیف و بیان زیبایی‌های او
مفهوم بیت گزینه "۴": بیان زیبایی خیره‌کننده معشوق و بی‌قراری و ناشکیبایی عاشق با دیدن ناز و جلوه‌گری یار

کنکور سراسری زبان داخل ۱۳۹۹

"تجريد" در اصطلاح تصوّف به معنی خالی شدن قلب سالک از آنچه غیر خداست (ص ۱۷۳ کتاب درسی). این مفهوم فقط در گزینه ۲ آمده است که شاعر می‌گوید: وقتی عشق تو در دلم آمد، دیگر حتّی یاد جان خود نیستم.
سایر گزینه ها:

گزینه ۱: جفای معشوق / یاد معشوق در دل و بر زبان عاشق است.
گزینه ۳: شکایت از کسانی که در حضور پادشاه / معشوق، جرم درویش را بر ملا کرده اند.
گزینه ۴: هم‌نشینی با درویشان و عارفان، قلب انسان را پاک می‌کند.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک ابیات مرتبط "دعوت به مبارزه علیه ظلم و ستم و نابودی آن است."
مفهوم بیت گزینه ۲: سخن حکیمانه را از زبان هرکس بیان می‌شود، گوش کن.

تالیفی محسن اصغری

مفهوم بیت صورت سؤال: تغییر شرایط نامساعد به شرایط مطلوب و دلخواه
مفهوم مقابل بیت صورت سؤال: پدید آمدن شرایط نامساعد که در ابیات "ب، د" آمده است.
توجه: سایر ابیات با بیت صورت سؤال تناسب مفهومی دارند.

تالیفی کاظم کاظمی

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۹ ۱۴۰۰

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۹ ۱۴۰۰

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۹ ۱۴۰۰

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: سختی و ریاضت موجب کمال می‌شود.
مفهوم بیت گزینه "۱": دلپذیر بودن جفای معشوق در نظر عاشق (تحمل و تسلیم بودن در برابر معشوق)

تالیفی کاظم کاظمی

عشق زبان خاصان را می‌برد... وقتی عاشقان اسرار حقیقت را درمی‌یابند و درک می‌کنند بر زبانشان مهر خاموشی می‌زنند و سکوت می‌کنند و در مقام حیرت و فنا وارد می‌شوند و مست جمال حقیقت حق می‌گردند.

کنکور سراسری زبان داخل ۱۳۹۷

مفهوم مشترک ابیات "۲، ۳ و ۴": ناپایداری قدرت دنیوی
مفهوم بیت گزینه "۱": ناپایداری زندگی دنیوی و ضرورت ترک جهان مادی

تالیفی کاظم کاظمی

بیت صورت سؤال بیانگر این مفهوم است که "شرط رسیدن به قرب الهی و وصال معشوق گذشتن از وجود مادی و ترک تعلقات دنیوی است." این مفهوم در ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ نیز مطرح شده است.
مفهوم بیت گزینه ۳: تحمل رنج‌ها و سختی‌های روزگار و هستی، کار بزرگ و ارزشمندی دانسته شده است.

کنکور سراسری علوم انسانی خارج از کشور ۱۳۹۹

بیت ب: اشاره به "موتوا قبل أن تموتوا": ترک وجود مادی و گذشتن از هستی خود در جهان مادی برای رسیدن به حق
بیت الف: تقابل بین عقل و عشق دیده می‌شود: ترجیح عشق بر عقل و ضرورت ترک تعقل در عالم عشق
بیت د: اشاره به مفهوم مناعت طبع دارد: توجه به بی‌نیازی و تعلق نداشتن به مقام دنیوی
بیت ج: تسلیم محض شدن و اینکه اظهار خرسندی و رضایت از آنچه خداوند در اختیار آدمی قرار داده است.

کنکور سراسری علوم انسانی داخل ۱۳۹۷

مفهوم گزینه ۲: عاشق تنها به معشوق توجه دارد.
مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: وحدت وجود. سالک در همه کائنات فقط یک‌چیز و یک وجود را که متعلق به ذات خداوند است، می‌بیند.

تالیفی نرگس موسوی

مفهوم مشترک ابیات گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴ و بیت صورت سؤال: از خودبی‌خود بودن و ترک تعلقات مادی در راه عشق
مفهوم بیت گزینه ۲: رهایی ناپذیری از دام عشق

تالیفی محسن اصغری

ابیات گزینه‌های ۲ و ۳ و ۴ بیانگر مفهوم "جانفشانی در راه وطن" است. اما بیت گزینه ۱ بر "بیگانه‌ستیزی" و "مبارزه با خائنین وطن و ریختن خون آن‌ها" تأکید دارد.

تالیفی محسن اصغری

ابیات گزینه "۳" باهم تناسب معنایی ندارند به ترتیب :
مفهوم بیت "الف" به حتمی بودن مرگ اشاره دارد.
مفهوم بیت "ب" به قضا و تقدیر الهی اشاره دارد.
مفهوم ابیات گزینه ۱: شاعر فقط به خدا توجه می‌کند و به هر چیز جز خدا پشت پا می‌زند.
مفهوم مشترک ابیات گزینه ۲: توصیه به ترک دنیا و اینکه هرکس دنیا را رها کند پشیمان نمی‌شود.
مفهوم ابیات گزینه ۴: ناپایداری دنیا و حتمی بودن مرگ

تالیفی محسن فدایی

مفهوم مشترک ابیات ۱، ۲ و ۴ در ستایش گوشه‌نشینی است.
ولی مفهوم بیت ۳ این است که از ترس چشم‌زخم کمال خویش را باید از خلق پنهان داشت تا به انسان ضرر و آسیبی نرسد.

تالیفی محسن فدایی

اشاره بیت سؤال و گزینه ۱، ۲ و ۳: بخشندگی کردن بی چشم‌داشت و انتظار است.
اما در گزینه ۴ ← امید به بخشایش خداوند داشتن است.

تالیفی سیده سودابه رضازاده بایی

در وادی حیرت، آن چنان که از نام این وادی برمی آید، سرگشتگی و تحیر تمام وجود عارف را دربر می گیرد و به تعبیر عطار:
مرد حیران چون رسد این جایگاه / در تحیر مانده و گم کرده راه
معنی ابیات صورت سؤال:
گر به عارف [در این مرحله] بگویند که مستی یا نه، هستی یا نه، او می گوید: من هیچ نمی دانم و حتی همین "نمی دانم" را نیز نمی دانم!

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: فارغ و آسوده زیستن انسان‌های وارسته در عین فقر و نداری
مفهوم بیت گزینه ۳: ارزش و جاودانگی سخن و ترجیح آن بر مال و جاه (بیان جاودانگی سخن در مقابل ناپایداری ثروت و مقام دنیوی)

تالیفی محسن اصغری

در سروده صورت سؤال، سخن از این است که رستم در هر حالتی لبخند را فراموش نمی‌کرد؛ چه به هنگام صلح و چه به هنگام جنگ. در گزینه ۴ نیز شاعر به مخاطبان خویش توصیه می‌کند که در هر حالت لبخند را فراموش نکنند.
مفهوم سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: توصیف و ستایش لبخند کسانی که با لبخندشان شادی بخش هستند.
گزینه ۲: دنیا به روی کسی که خندان هستند، می‌خندد.
گزینه ۳: ستایش دل‌های خوش و لبخندهای حیات‌بخش

تالیفی ابوالفضل غلامی

در گزینه ۳ سعدی می‌فرماید: کسی که درد فراق نکشیده، قدر وصال را نمی‌داند؛ اما مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها همانند بیت صورت سؤال این است که کسی که عاشق نشده حال عاشقان را درک نمی‌کند.

تالیفی ابوالفضل غلامی

بیت د: اشاره به ناپایداری دنیا
بیت الف: دعوت به صداقت
بیت ب: بی‌قراری عاشق
بیت ج: صفای باطن

کنکور سراسری هنر داخل ۱۳۹۷

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و گزینه ۳ این است که نباید کار امروز را به فردا افکند.
سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: شب عاشقان طولانی است.
گزینه ۲: نباید غصه آینده را خورد. (غنیمت شمردم لحظه)
گزینه ۴: دنیا مزرعه الآخرة.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم بیت گزینه "۴": ناپایداری ظلم و ستم و عاقبت بد ستمگران
مفهوم مشترک سایر ابیات: دعوت به ظلم‌ستیزی و مبارزه با ستمگران

تالیفی کاظم کاظمی

مفهوم گزینه (۳) ← تقابل عشق و زهد ربایی
مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها ← حال عاشق را تنها عاشق درک می‌کند.

تالیفی سیدمحمد موسوی

مفهوم بیت گزینه ۲: تجلی حقیقت در مظاهر هستی است.
معنی سایر ابیات:
(۱) به سرنوشت الهی راضی باش؛ زیرا موجب رضایت و خرسندی آدمی خواهد بود.
(۳) هرکس در زندگی قناعت بورزد، دیگر به مادیات دنیا دلبستگی نخواهد داشت.
(۴) عشق بر دل هرکس که قرار گیرد، او را نابود خواهد کرد.

کنکور سراسری هنر داخل ۱۳۹۹

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه "۱": کسی که می‌تواند به ارزش حقیقی و ابدی برسد، نباید به خاطر چیزی کم‌ارزش خود را وابسته سازد. (ادبیات ۳، درس ۲۱)
بررسی مفهوم گزینه‌ها:
(۱) تو کمتر از یک ذره نیستی، پست مشو، عاشق باش تا شادان و چرخ‌زنان به عشق واقعی برسی.
(۲) همه ذرات عالم (زمین و آسمان) به‌سوی هم‌جنس خویش جذب می‌شوند؛ مانند کاه که جذب کهربا می‌شود.
(۳) اشتباه کردم! این چیزهایی که به‌سوی خورشید می‌فرستم حتی از ذره هم بی‌ارزش‌تر است.
(۴) اگر هزاران ذره از آسمان کم شود، در عظمت خورشید هیچ کاهشی روی نمی‌دهد.

کنکور سراسری علوم انسانی داخل ۱۳۹۰

مفهوم بیت سؤال اشاره به بیت مشهور: "آن را که خبری شد خبری بازنیامد" دارد و آن که از اسرار حقیقت آگاه شد نه از او خبری هست و نه دیگر از خود اثری می‌بیند و در حقیقت فانی می‌شود.

کنکور سراسری زبان داخل ۱۳۹۷

در گزینه (۴) همانند بیت سؤال مفهوم هراس نداشتن از مرگ دیده می‌شود. مفهوم سایر گزینه‌ها:
 (۱) مرگ به راحتی همگان را از دنیا بیرون می‌برد: اگر در سنگ هم ریشه کرده باشی، مرگ تو را به راحتی از بین خواهد برد مانند درآوردن یک مو از داخل خمیر.
 (۲) نکوهش غفلت و بی‌خبری
 (۳) اهل فضیلت هرگز نمی‌میرند و همیشه زنده‌اند.

تالیفی افشین محی الدین

مفهوم گزینه ۱ شکایت و گلایه داشتن از معشوق است:
 من فرصت شکایت و گلایه به دستم نمی‌افتد و گرنه شکایت‌های زیادی [از معشوق] دارم.
 اما مفهوم سایر گزینه‌ها غنیمت شمردن فرصت است که با مفهوم بیت صورت سؤال در تقابل است.

تالیفی ابوالفضل غلامی

ضرب‌المثل صورت سؤال بیانگر این مفهوم است که "ریشه شکست آدمی در اعمال و رفتار خود اوست" این مفهوم در ابیات گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴ نیز بیان شده است.
 مفهوم بیت گزینه ۲: در نکوهش ظلم و ستم و غفلت آدمی است.

کنکور سراسری علوم تجربی داخل ۱۳۹۸

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: ضرورت کناره‌گیری از مصاحبت خلق و ترجیح خلوت بر صحبت
 مفهوم گزینه "۴": ترک تعلقات

تالیفی کاظم کاظمی

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۳ ۱۴۰۰

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۳ ۱۴۰۰

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۳ ۱۴۰۰

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه "۴": آمادگی عاشق برای فدا کردن جان خود به پای معشوق
مفاهیم سایر ابیات:

- (۱) خوشایند و دلپذیر بودن گرفتاری در دام عشق یار و مهرورزی نسبت به او
- (۲) ناممکن بودن رهایی از دام عشق یار پس از گرفتاری دل در کمند زلف معشوق
- (۳) توصیف زیبایی گیسوان معطر و چهره زیبای یار

کنکور سراسری زبان داخل ۱۳۹۹

مفهوم ابیات مرتبط "تعز من تشاء" است. (عزت بخش واقعی خداست)
مفهوم بیت "ب": "اطاعت و سپاسگزاری از خداوند"
مفهوم بیت "د": "راضی بودن به آنچه خدا داده است."

تالیفی حسن وسکری

قلمچی علوم انسانی دوازدهم آزمون شماره ۱۴ ۱۳۹۹

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۱۴ ۱۳۹۹

در عبارت سؤال مفهوم اصلی ناسازگاری عقل و دانش با احساس است، در گزینه "۳" نیز شاعر دانش را حجاب و پرده دانسته و از دانش و آگاهی گله دارد.
مفهوم سایر گزینه‌ها:
(۱) ناتوانی عقل در شناخت خدا
(۲) برتری عشق بر عقل (تقابل عقل و عشق)
(۴) درد عشق درمان ندارد. / ناتوانی عقل و دانش در حل مشکل عاشق

تالیفی افشین اقامحی‌الدین

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: ناپایداری شکوه و عظمت پادشاهان و صاحبان قدرت
مفهوم بیت گزینه "۴": ترجیح فقر اختیاری بر ثروت و شکوه پادشاهان

تالیفی کاظم کاظمی

در گزینه ۱ شاعر به این نکته پرداخته که حتی پس از مرگ نیز، جان‌ش همچنان مشتاقانه به کوی معشوق می‌رود، در این بیت سخنی از "جان‌فشانی عاشق در راه عشق" نیست؛ اما مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها و بیت صورت سؤال این است که جان‌فشانی لازمه راه عشق است.

تالیفی ابوالفضل غلامی

در وادی فقر و فنا، به تعبیر عطار: صد هزاران سایه جاوید، در وجود خورشید (= معشوق) گم می شوند و از وجود خود فانی می شوند. ابیات صورت سؤال نیز بیانگر فنا شدن از خود است.

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم بیت صورت سؤال نکوهش حضور بیگانگان در مملکت است. در گزینه ۲ نیز شاعر با بیانی دیگر به این مفهوم پرداخته است: نمی توان به خانه ای که بیگانه در آن سر کشیده است، امید داشت.

مفهوم سایر گزینه ها:

گزینه ۱: بهبود یافتن اوضاع

گزینه ۳: ترجیح بیگانه بر آشنای بی وفا

گزینه ۴: نابودی وطن به دست بیگانگان / جستجوی قهرمان برای نجات وطن

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه "۴": لزوم دوری گزیدن و کناره گیری از مردم روزگار

بررسی مفهوم سایر ابیات:

(۱) ناگزیر بودن اهل کمال از مصاحبت با انسان های فرومایه

(۲) ترجیح گوشه گیری بر شنیدن اندرز نصیحت گویان

(۳) نکوهش گوشه گیری

تالیفی کاظم کاظمی

ابیات "الف، ب، د، هـ" همگی مفهوم "کل شیء یرجع الی اصله" هرچیزی سرانجام به اصل و ریشه خود برمی گردد؛ را در بردارد. مفهوم بیت "ج": از ماست که بر ماست، مفهوم بیت "و": از مکافات عمل غافل مشو.

آزمایشی سنجش ریاضی و فیزیک چهارم مرحله اول ۱۳۹۳

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: بلندهمت می موجب کمال آدمی است.

مفهوم بیت گزینه ۲: شاعر از اقامت در شهر خویش خسته است و قصد سفر دارد.

کنکور سراسری هنر داخل ۱۳۹۹

مفهوم بیت گزینه ۳ بیانگر "رُزاق بودن" خداوند است که در بیت صورت سؤال مطرح نشده است. تشریح سایر گزینه‌ها:

- (۱) عیب پوش بودن خداوند (ستارالعیوبی): همه عیبی تو پوشی
 (۲) غیب‌دان بودن خداوند (علام‌الغیوبی): همه غیبی تو بدانی
 (۴) عزّت و ذلّت موجودات به دست خداوند است: همه بیشی تو بکاهی، همه کمّی تو فزایی

تالیفی محسن اصغری

- الف- آشکار شدن اسرار از زیر نقاب ← وادی معرفت و شناخت
 ب- اگر در این مسیر افراد کم یا زیادی را ببینی، همگی آنان یکی خواهند شد. (در این مرحله عرفان همه موجودات تجلّی حق هستند) ← وادی توحید
 ج- نمی دانم عاشق چه کسی هستم، نه مسلمانم و نه کافر. (= سرگشتگی) ← وادی حیرت
 د- این وادی، وادی رنج و سختی است. ← طلب

تالیفی ابوالفضل غلامی

- مفهوم مشترک صورت سؤال و گزینه ۳ این است که نباید فریب ظاهر خوشایند و وضعیت مناسب را خورد، ای بسا وضع خوشایند و ظاهر مناسب، برای فریب دادن باشد.
 مفهوم سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۱: ارزش و اهمیت دل / بی‌ارزشی دنیا در برابر دل
 گزینه ۲: ترجیح یار بر سایر جذابیت‌های عالم
 گزینه ۴: به هنگام سختی‌ها و مصائب، نباید عجله کرد.

تالیفی ابوالفضل غلامی

در گزینه ۳ شاعر به خردمندان توصیه می‌کند که عشق را رها نکنند و عشق را نیز دریابند؛ اما مفهوم مشترک سایر ابیات ناتوانی عقل و وهم در شناخت خداوند است.

تالیفی ابوالفضل غلامی

در بیت صورت سؤال شاعر در جستجوی شنونده‌ای است که او نیز درد عشق را کشیده باشد تا شرح غم عاشق را درک کند. این مفهوم در بیت گزینه (۱) نیز این‌گونه آمده است که تنها کسی که گداز و آتش عشق را تجربه کرده باشد محرم راز است. بررسی سایر گزینه‌ها: (۲) دلم صندوقچه راز است و می‌ترسم به دست نامحرم بیفتد. (۳) هرکس عاشق شد کارش زار است! (۴) در مصراع اول معشوق، از شنیدن قصه عشق خسته شده؛ اما عاشق در مصراع دوم به او می‌گوید که به کسی بگو سخن کوتاه کند که عاشق نیست.

تالیفی شاهین شیرزادی

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه های "۲، ۳ و ۴" این است که ذات پروردگار، با هیچ زبان و بیانی قابل توصیف نیست، اما بیت گزینه "۱" مبالغه ای در توصیف کوچکی در ظرافت لب و دهان یار است و شاعر ادعا می کند اگر یار سخن نگوید لب و دهان ظریف او قابل رؤیت نخواهد بود. (ادبیات ۳، درس ۱)

کنکور سراسری هنر داخل ۱۳۹۱

الف) عاشق از عشق خسته نمی شود.
ب) تنفر از اجانب و بیگانه ستیزی
ج) عاشق برخلاف آداب و عرف اجتماع رفتار می کند.
د) فراغت در عین فقر نشانه وارستگی است.

تالیفی سیما کنفی

توضیح: هفت وادی عرفان که عارف سالک باید با تحمّل سختی ها از آن ها عبور کند تا در نهایت به مقام فنای فی الله برسد به ترتیب عبارت اند از : ۱- طلب ۲- عشق ۳- معرفت ۴- توحید ۵- حیرت ۶- استغنا ۷- فقر و فنا
در مرحله حیرت سالک هرچه را در مرحله توحید کسب کرده بود، فراموش می کند و دچار حیرانی و سرگشتگی می شود و به همین دلیل حیرت نامیده می شود. (ادبیات ۳، درس ۲۱)

کنکور سراسری علوم انسانی داخل ۱۳۹۴

مفهوم عبارت صورت سؤال "از عزّت به ذلّت افتادن" است که در مصراع دوم بیت گزینه "۴" به آن اشاره شده است.
مفهوم ابیات سایر گزینه ها:
گزینه ۱: بی قراری و آشفتگی شاعر، به دلیل پریدن پرندۀ دست آموز او
گزینه ۲: گلایه شاعر از معشوق خود که موجب بی اعتباری وی شده است.
گزینه ۳: تأکید شاعر بر این نکته که به عالم دیگری تعلّق دارد و نباید در این دنیای مادی منزل گزیند. (ضرورت بازگشت به جایگاه اصلی خود)

تالیفی کاظم کاظمی

در گزینه ۲ شاعر از مخاطبان فرضی خود گلایه می کند و می گوید: عقل را برای چه کاری داده اند؟ برای اینکه گاهی گناه کنیم و گاهی خداپرستی؟ یعنی عقل و خرد را برای توجیه امور خوب و بد به ما ندادند؛ اما مفهوم مشترک سایر گزینه ها ستایش عقل و خرد است.
معنی گزینه ۳: با عقل و حکمت است که انسان ها بر یکدیگر تمایز دارند و گرنه به لحاظ جسمی و ظاهری همه انسان ها برابر و همانند هستند.

تالیفی ابوالفضل غلامی

در گزینه ۲ شاعر می گوید: من مقصّر هستم، زیرا عامدانه و آگاهانه، عقبی را به سوی پای خود کشیدم. سایر گزینه ها:

گزینه ۱: اول اندیشه کند مرد که عاقل باشد

گزینه ۳: شکایت از بداقبالی

گزینه ۴: توصیف زیبایی و دلربایی چهره یار

تالیفی ابوالفضل غلامی

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: بیان شور عشق در وجود عاشق / خودشیفتگی عاشق به دلیل برخورداری از عشق شورانگیز
مفهوم بیت گزینه "۴": ایثار و فداکاری و توجه به بیچارگان

کنکور سراسری علوم تجربی داخل ۱۳۹۹

مفهوم بیت گزینه "۲": هر کسی قابلیت و شایستگی یافتن مقام عالی را ندارد.

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: توصیه به کمال جویی و داشتن همّت عالی و پرهیز از روی آوردن به موقعیتهای پست و بی ارزش

تالیفی کاظم کاظمی